

ДПФПС “ДСК – РОДИНА”

**ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ И
ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

31 декември 2022 година

ДОКЛАД

ЗА ДЕЙНОСТТА НА

**ДОБРОВОЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД
ПО ПРОФЕСИОНАЛНИ СХЕМИ „ДСК-РОДИНА“**

ЗА 2022 ГОДИНА

I. Обща информация за фонда

Доброволен пенсионен фонд по професионални схеми „ДСК-Родина“ (наричан по-долу за краткост ДПФПС „ДСК – Родина“ или Фонда) е регистриран по фирмено дело 20597/2007 г. Седалището и адресът на управление на Фонда е: София 1303, бул. „Ал. Стамболийски“ №101, Мол София, София Тауър, ет.4.

Фондът е самостоятелно юридическо лице, което се управлява от Пенсионноосигурителна компания “ДСК - Родина” АД („Компанията“ или „ПОК“) на основание Лицензия №04 от 03.10.2000 г. за извършване на дейност по допълнително социално осигуряване, издаден от Държавната агенция за осигурителен надзор и разрешение за управление на Доброволен фонд по професионални схеми № 978 – ДПФПС от 03.08.2007 г. на Комисията за финансов надзор (КФН). Фондът няма органи на управление и служители, представлява се от Компанията чрез нейните изпълнителни директори.

Възможността за управление на фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми е от началото на 2007 г., след приемането на България в Европейския съюз. От тази форма на осигуряване могат да се възползват най-вече работодателите (предприятията осигурители), които могат да правят вноски за допълнителна пенсия на своите работници и служители. За тази цел е необходимо да бъде подписано колективно споразумение или да бъдат включени текстове в Колективния трудов договор между работодателя и служителите.

Според професионалната пенсионна схема работодателят (предприятието осигурител) прави вноски за пенсия в полза на своите работници и служители. Осигурителните вноски са с определен размер за всяко осигурено лице в зависимост от условията на професионалната схема и се внасят по индивидуалната партида на осигуреното лице съобразно сключения осигурителен договор. В България е прието схемата да бъде управлявана от пенсионноосигурително дружество, регистрирано по КСО. Условията, при които се извършва осигуряването, обхватът на осигуряването, размерът на осигурителната вноска и видовете пенсионни плащания се определят в професионалната схема.

Вноските на осигурените лица, както и прехвърлени техни средства от други фондове за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми се записват по индивидуалната партида на всяко осигурено лице към датата на постъпването им по сметката на Фонда. Индивидуалните партиди се водят в левове и в дялове. Всеки дял представлява пропорционална част от нетните активи на Фонда. Стойността на един дял се изчислява всеки работен ден и е валидна само за този ден. Тя се изчислява като стойността на нетните активи на Фонда към края на предходния работен ден се раздели на общия брой дялове на Фонда към същия ден.

За осъществяване на дейността по допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми Компанията събира такси и удържки от Фонда, определени в Правилника за дейността на ДПФПС “ДСК – Родина”.

Натрупаните средства по индивидуалните партиди на осигурените лица не подлежат на принудително изпълнение. Осигурените лица и Фондът не отговарят за задълженията на Компанията. Фондът не отговаря с активите си за загуби, настъпили в резултат на действия на Компанията, както и за загуби от дейността на Компанията.

Банка-попечител и инвестиционни посредници

В съответствие с изискванията на КСО, Компанията има сключен договор за попечителски услуги с банка – попечител, която съхранява всички активи на Фонда и осъществява контрол върху нарежданията на Компанията за разпореждане със средствата на Фонда. Банка-попечител на ДПФПС “ДСК – Родина” е ТБ „Алианц Банк България“ АД.

Сделките с ценни книжа, свързани с управление на активите на Фонда, се извършват чрез лицензирани инвестиционни посредници, с които Компанията е сключила договори от името на Фонда.

Финансов надзор

Надзор върху управлението на Фонда се осъществява от Комисия за финансов надзор - специализиран държавен орган с правомощия да регулира и осъществява надзор на капиталовия, застрахователния и пазара на допълнителното пенсионно осигуряване (www.fsc.bg).

Съвместен финансов одит

Годишните финансови отчети на Компанията и ДПФПС „ДСК-Родина“ задължително се проверяват и заверяват съвместно от две одиторски дружества, които са регистрирани одитори съгласно Закона за независимия финансов одит в България. През отчетната финансова година за одитори на Компанията и Фонда бяха избрани „Ърнст и Янг Одит“ ООД и „АФА“ ООД - едни от водещите организации в страната, предоставящи доброволни услуги в сферата на одита.

Услугите и възнагражденията на съвместните регистрирани законови одитори се поемат от ПОК в съответствие с нормативните изисквания.

Фондът няма регистрирани клонове.

Фондът не осъществява научноизследователската и развойната дейност.

II. Резултати от дейността

Пазарни позиции (на база обобщена информация от КФН)

Към 31 декември 2022 г. ДПФПС „ДСК-Родина“ има 100% пазарен дял по брой осигурени лица и размер на нетните активи.

Пенсионни схеми

Към 31 декември 2022г. ДПФПС „ДСК-Родина“ има регистрирани седемнадесет пенсионни схеми – на ПОК „ДСК-Родина“ АД, на „Спарки“ АД – гр. Русе, на „Банка ДСК“ АД, на „Каприкорн Кемикълс Груп“ ООД – гр. София, на „Меком“ АД – гр. София, на „Добруджанска месна компания 2003“ ООД – гр. София, на „Сименс“ ЕООД, на „Сименс Хелткеър“ ЕООД, на „Сименс Мобилити“ ЕООД, на „ОТП ЛИЗИНГ“ ЕООД – гр. София, на „Интерфудс България“ АД, на „Гената Инженеринг“ ЕООД – гр. Кърджали и на „Сименс Енерджи“ ЕООД – гр. София, на „Експресбанк“ АД – гр. София, на „ОТП Лизинг“ ЕООД – гр. София, на „Юнекс Трафик Австрия ГМБХ България“, на „ДигиСтор24“ ЕООД.

Осигурени лица и нетни активи

Към 31 декември 2022 г. в ДПФПС „ДСК-Родина“ членуват 9 994 осигурени лица, от които 937 лица имат и лични вноски. През 2022г. този фонд е намалял със 38 лица или с 0.38 % спрямо 31 декември 2021 г.

Към 31 декември 2022 г. нетните активи на ДПФПС „ДСК-Родина“ са в размер 15 931 хил. лв., което представлява спад с 2 642 хил. лв. или спад от 14.22 % спрямо 31.12.2021 г. (18 573 хил. лв.)

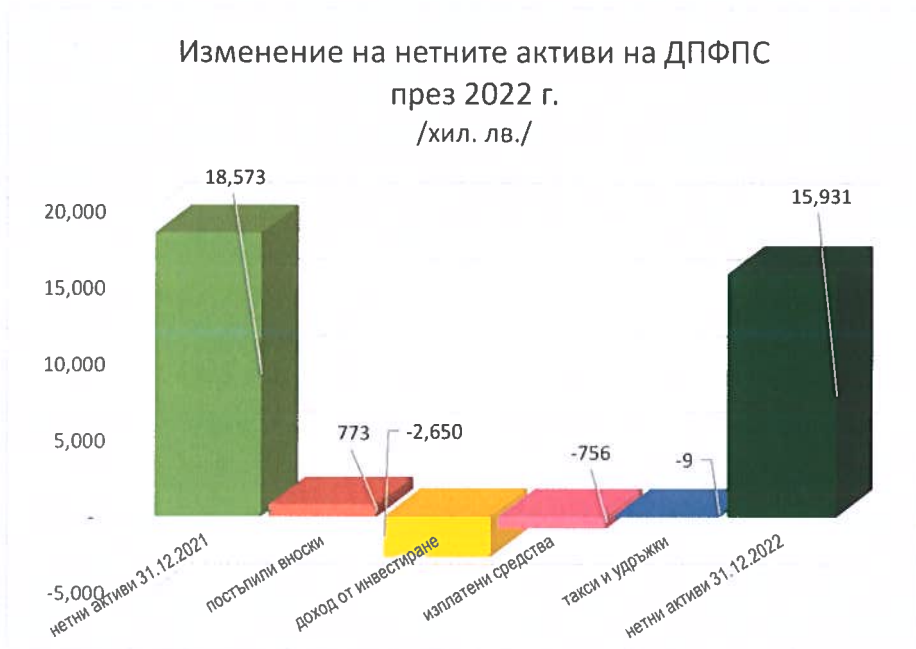
Размерът на натрупаните средства по отделните професионални схеми към 31.12.2022 г. е както следва:

- за ПОК „ДСК-Родина“ АД – 542 хил. лв. (за сравнение 616 хил. лв. към 31.12.2021 г.)
- за „Спарки“ АД – 72 хил. лв. (за сравнение 86 хил. лв. към 31.12.2021 г.)
- за „Банка ДСК“ АД – 12 763 хил. лв. (за сравнение 15 148 хил. лв. към 31.12.2021 г.)
- за „Меком“ АД – 7 хил. лв. (за сравнение 8 хил. лв. към 31.12.2021 г.)
- за „Добруджанска месна компания“ – 2 хил. лв. (за сравнение 2 хил. лв. към 31.12.2021 г.)
- за „Сименс“ ЕООД – 1 492 хил. лв. (за сравнение 1 619 хил. лв. към 31.12.2021 г.)
- за „ОТП Факторинг България ЕООД“ – 315 хил. лв. (за сравнение 369 хил. лв. към 31.12.2021 г.)
- за „Сименс Хелткеър“ ЕООД – 85 хил. лв. (за сравнение 85 хил. лв. към 31.12.2021 г.)
- за „Сименс Мобилити“ ЕООД – 40 хил. лв. (за сравнение 37 хил. лв. към 31.12.2021 г.)

- за „Сименс Енерджи“ ЕООД – 214 хил. лв. (за сравнение 165 хил. лв. към 31.12.2021 г.)
- за „Експресбанк“ АД – 343 хил. лв. (за сравнение 370 хил. лв. към 31.12.2020 г.)
- за „ОТП Лизинг“ ЕООД – 43 хил. лв. (за сравнение 47 хил. лв. към 31.12.2020 г.)
- за „Юнекс Трафик Австрия ГмбХ клон България“ – 3 хил. лв. (за сравнение 1 хил. лв. към 31.12.2021 г.)
- ДигиСтор24 ЕООД9- 9 хил. лв. (за сравнение 0 хил. лв. към 31.12.2021 г.)

През отчетния период постъпленията от осигурителни вноски са в размер на 773 хил. лв., което представлява намаление с 278 хил. лв. спрямо 2021 г. /1 051 хил. лв./. Изплатените от Фонда суми през отчетния период са 751 хил. лв.

Изменението на нетните активи на Фонда по елементи през 2022 година е представено в следващата графика:

III. Инвестиционна дейност

Станахме свидетели на изключително динамична година на пазарите, следствие взаимодействието на редица фактори, някои от които уникални по рода си за последните над 40 години. Периодът премина под знака на високата инфлация и рязкото затягане на паричната политика от страна на централните банки в глобален мащаб, което оформи и тенденцията за повишение на доходността по държавните ценни книжа и разширяване на суверенните спредове спрямо бенчмарковите ДЦК.

Годината се оказва една от най-тежките за портфейлите, следващи класическата стратегия на разпределение между рискови активи (акции и дялове) и нискорискови (държавни ценни книжа) от почти век насам. Обичайно, между двата класа активи има ниска корелация и слабо представяне на единия клас се компенсира от по-силното на другия. През изминалата година обаче и двата основни класа активи бяха разпродавани и цените им се понижиха значително.

Монетарните стимули, които бяха предприети от големите централни банки, за да може икономиката да премине по-безболезнено през кризата с COVID-19, в крайна сметка, доведоха и до скок на инфлацията. Здравните мерки изискваха ограничения в активността на населението и производствата и доведоха след себе си до силно понижение на стоковите запаси. Редица сектори спряха или намалиха производството до минимум. Недостигът доведе до рязко повишение на цените в глобален мащаб, което допълнително беше ускорено от голямото количество пари в обръщение. Отне време на централните банки да се ориентират и инфлацията пое рязко нагоре. Макар и със закъснение, централните банки предприеха мерки за ограничаване на парите в обръщение. Те се насочиха към прекратяване на стимулите и рязко повишиха основните лихви. Доходността по десет годишните щатски ДЦК надхвърли 4%, а по немските 2.5%. А само няколко месеца по-рано доходността по тези първокласните ДЦК беше отрицателна.

Докато ускоряването на инфлацията в глобален мащаб не може да се определи като голяма изненада, то навлизането на руски войски в Украйна се превърна в шок, не само за пазара, но и за голяма част от населението. За пръв път, от втората световна война на територията на Европа започна голям въоръжен конфликт. Пълномащабните военни действия на Русия над Украйна бяха изненадващи за пазарни участници, въпреки предупрежденията на някои от водещите специализирани служби. Нападението на Русия над Украйна, доведе до санкции срещу Русия, което силно засегна доставките на енергийни суровини. Природният газ и електричеството в Европа достигнаха исторически върхове. Това допълнително даде тласък на инфлацията и тя достигна двуцифрени стойности в редица европейски страни.

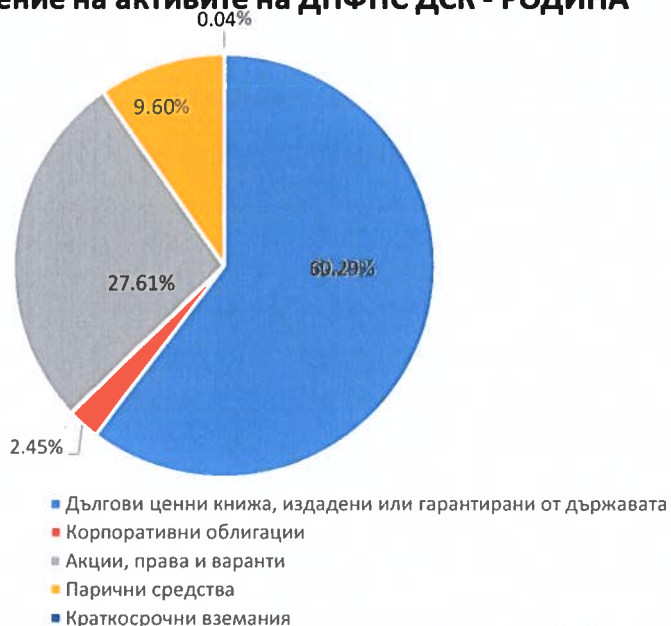
Описаната по-горе среда направи управлението на инвестиционни портфейли изключително предизвикателна задача. В рамките на годината постепенно увеличавахме алокацията към средносрочни и дългосрочни ДЦК на Германия и САЩ на база на очакванията ни за забавяне на глобалната икономика и предстояща рецесия. Успоредно с това, в началото на годината намалихме експозицията си към емитенти от ЦИЕ и развиващите се пазари, което бе придружено и с намаление на дюрацията на тази част от портфейла.

По-силен бе спадът на акциите на компаниите на растежа, най-вече на високотехнологичните такива. Основният индекс NASDAQ, достигна нива от 10547 пункта или годишен спад от 32.5%. През последните години теглото на технологичните компании в индекса S&P500 се увеличи, поради спецификите на изчислението му. Спадът на технологичните акции през 2022 натежа на показателя и той достигна нива от 3821 пункта, като това е понижение от 19.8%. В края на 2022, немският DAX завърши на нива от 13992 пункта или понижение от 11.9%, а френският CAC40 на 6516 или 8.9% надолу.

Разпределение на активите

Средствата на Фонда са инвестирани във високоликвидни активи, търгувани на българския и чужди пазари, с превес на чуждестранните инвестиции. Към 31.12.2022 г. активите на ДПФПС имат следното разпределение:

Разпределение на активите на ДФПС ДСК - РОДИНА

Структура на инвестиционния портфейл

В таблицата по-долу са представени компонентите на инвестиционния портфейл по видове финансови инструменти и техния дял от балансните активи на Фонда. В годишния финансов отчет на Фонда е представена по – подробна информация по отношение на структурата на управлявания портфейл.

Инвестиционни инструменти	31.12.2022 г.		31.12.2021 г.	
	Балансова стойност (в хил. лв.)	Отн. дял в %	Балансова стойност (в хил. лв.)	Отн. дял в %
Финансови активи, издадени в Република България, в т.ч.	2 000	12.55	2 271	12.21
Дългови ЦК, издадени или гарантирани от държавата	1 098	6.89	1 349	7.26
Корпоративни облигации	43	0.27	41	0.22
Акции, дялове и права	859	5.39	881	4.74
Чуждестранни финансови активи, в т.ч.	12 399	77.81	15 086	81.14
Акции, дялове и права	3 541	22.22	4 487	24.13
Корпоративни облигации	348	2.18	425	2.29
Дългови ЦК, издадени или гарантирани от държавата	8 510	53.40	10 174	54.72
Парични средства	1 530	9.60	1 223	6.58
Краткосрочни вземания, в т.ч.	6	0.04	13	0.07
Вземания, свързани с договори за валутен форуърд	1	0.04	7	0.04
Балансови активи общо	15 935	100.00	18 593	100.00

Нетен резултат от инвестиране

През отчетния период реализираният нетен резултат от инвестиране на активите на ДПФПС „ДСК – Родина“ е отрицателен и е в размер на 2 650 хил. лв., за сравнение нетният резултат през 2021 г. е бил положителен и е в размер на 912 хил. лв.

Нетен резултат от инвестиране по елементи	2022 (в хил. лв.)	2021 (в хил. лв.)
Приходи от дивиденди	80	66
Нетни приходи от лихви	149	140
Нетни печалби от оценка на финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	(3 122)	459
Нетни печалби/ (загуби) от сделки с финансови активи	35	(10)
Нетни печалби/ (загуби) от валутна преоценка	208	258
Други приходи	1	1
Други разходи	(1)	(2)
Общо реализирана нетна печалба	(2 650)	912

Доходност

Реализираната доходност от инвестиране на средствата на ДПФПС „ДСК – Родина“ на годишна база, изчислена за двадесет и четири месечен период назад (31 декември 2020 г.– 31 декември 2022г.) възлиза на -5.03 %. Информацията е публикувана на сайта на КФН.

IV. Управление на риска

Инвестициите и другите финансовите активи, както и тяхната експозиция са оповестени в приложенията към Годишния финансов отчет на Фонда за 2022 г.

В рамките на инвестиционния процес се извършва постоянен мониторинг, измерване и управление на съвкупността от рискове, свързани с управлението на активите на фонда. ДПФПС „ДСК - Родина“ е изложен на следните видове риск:

- Пазарен риск
- Кредитен риск
- Ликвиден риск
- Законов риск
- Политически риск
- Риск от концентрация
- Оперативен риск

Пазарният риск има най-голяма относителна тежест в общата съвкупност от рискове, на които са изложени управляваните от компанията пенсионни фондове. Основните видове пазарен риск, свързан с отделните класове финансови активи са:

- **лихвен** – рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент, поради изменение на нивото на лихвения процент, влияещ върху стойността на този инструмент;
- **валутен** – рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент, деноминиран във валута различна от лев и евро, поради изменение на обменния курс;
- **ценови** риск, свързан с инвестиции в акции – рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент при неблагоприятни промени на пазарните цени.

Адекватното управление на този риск се подпомага от създадената система от вътрешни лимити - позиционни лимити, Stop-loss лимити, VaR лимити. Лимитите подлежат на регулярен преглед и актуализация в зависимост от измененията в средата. Прилага се система за ескалация при идентифицирани нарушения на лимити и са определени срокове за предприемане на коригиращи мерки. За управление на пазарния риск се използват разрешените от закона инструменти за намаляване на риска. През отчетната година са сключвани сделки с деривативни инструменти за намаляване на валутния риск в управляваните фондове.

За управление на риска от промяна на валутния курс, свързан с управлението на притежаваните от Фонда инвестиции Компанията сключва договори за валутен форуърд. Ефективността на сключените сделки за намаляване на инвестиционните рискове се наблюдава и оценява текущо от отговорните лица и звена. Информация за деривативни финансови инструменти, държани с цел управление на риска, както и реализираните резултати в резултат на сделките с деривативни финансови инструменти е оповестена в Приложение № 6.1 към годишния финансов отчет на Фонда.

Кредитен риск е рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент при неочаквани събития от кредитен характер, свързани с емитентите на финансови инструменти, насрещната страна по борсови и извънборсови сделки, както и държавите, в които те извършват дейност. Кредитният риск произтича основно от дълговите финансови инструменти, свободните парични средства и деривативните договори.

Ликвиден риск е рискът от загуби при наложителни продажби на активи при неблагоприятни пазарни условия за посрещане на неочаквано възникнали краткосрочни задължения. Управлението на ликвидния риск се осъществява чрез поддържане на парични средства и инвестиции във високоликвидни финансови инструменти.

Законовият риск включва всички рискове за портфейла, свързани с промени в Кодекса за социално осигуряване и други нормативни актове, регулиращи инвестиционната дейност на Фонда. Подобни промени могат да доведат до загуба при привиждането на портфейла в съответствие с регулаторните изисквания.

Политическият риск произтича от поява на сътресения в политическото положение, водещи до влошаване на нормалното функциониране на държавните органи и институции. Той се изразява в предприемането от страна на официалните власти на мерки и инициативи, които могат да доведат до влошаване на пазарните и инвестиционни условия, при Фондът осъществява своята дейност.

Риск от концентрация е рискът от загуби поради неправилна диверсификация на експозиции към един емитент, група свързани лица, към един и същ икономически отрасъл или географска област. Компанията управлява пенсионните фондове като прилага мерки за добре диверсифицирани инвестиционни портфейли.

Оперативният риск е свързан с вероятност от възникване на загуба поради неадекватно конструирани или погрешно изпълнени бизнес процеси, човешки грешки, некоректна работа на системите или загуби, дължащи се на външната среда, включително и на правен риск. Измерва се чрез отчитане на претърпените действителни загуби от вече възникнали оперативни събития. Идентифицирането, наблюдението и управлението на оперативния риск се извършва по установения вътрешен ред за докладване и регистриране на възникналите оперативни събития.

Оперативна дейност и непрекъсваемост на дейността

В продължение на взетите мерки от предходната година и във връзка с продължилата до 31.03.2022 г. епидемиологична обстановка в страната, увеличихме броя на служителите имащи право на отдалечен достъп за работа от вкъщи чрез VPN достъп до ресурсите от вътрешната мрежа на компанията, както и за обслужване на вътрешнофирмената комуникация чрез алтернативни комуникационни канали. Още от началото на 2021 г. бяха приложени подходящи мерки за осигуряване на непрекъснатост на дейността на

компанията. Осигурени бяха всички необходими средства и условия за ограничаване на риска за здравето на служителите на компанията при работа в офисна среда, вкл. гъвкаво работно време и работа по график. По отношение на корпоративните устройства от създадената временна ИТ-инфраструктура, обезпечаваща работата от разстояние бяха приложени подходящи мерки за ИТ сигурност. В резултат на приложените мерки беше осигурено безпрепятственото изпълнение на дейността на компанията в извънреден режим на работа, без да са възниквали обстоятелства, представляващи заплаха за непрекъсваемостта на дейността.

Влияние върху дейността и финансовото състояние на Фонда

И през следващата година основните изходящи парични потоци ще бъдат основно плащания към осигурени лица при настъпване на осигурителен случай. Фондът притежава достатъчно парични средства и високоликвидни финансови активи, които да гарантират нормалното му функциониране.

Развитието на финансовите пазари продължава да е във фокуса на наблюдение от страна на ръководството на Компанията и то продължава текущо да следи за поява на инвестиционни и други рискове и респ. на последици от пандемията върху дейността и финансовите резултати на управляваните от нея фондове.

Политиката на Ръководството по отношение измерването и управлението на отделните видове риск е представена по – подробно в годишния финансов отчет на ДПФПС „ДСК – Родина“.

V. Цели за управлението на фонда

Основните цели при управлението на ДПФПС „ДСК – Родина“ през 2023 г. са свързани със:

- сключване на нови договори по професионални схеми, увеличаване на броя на осигурени лица и нарастване на управляваните нетни активи във Фонда;
- законосъобразно, професионално и отговорно инвестиране на средствата, акумулирани във Фонда;
- постигане на доходност, съответстваща на целите на инвестиционната политика на Фонда и поддържане на разумен баланс между риск и възвръщаемост;
- непрекъснато подобряване на качеството на обслужване на осигурените лица.

VI. Настъпили събития след края на отчетния период

През 2023 г. са извършени промени в състава на Управителния съвет на ПОК „ДСК-Родина“ АД, като считано от 01.01.2023 г. Румяна Боянова Сотирова и Диана Дечева Митева са освободени като членове на Управителния съвет на ПОК „ДСК-Родина“ АД, съгласно взето решение на Надзорния съвет на ПОК „ДСК-Родина“ АД.

Освен описаното по-горе, няма събития след датата на отчетния период, изискващи корекции или оповестяване във финансовия отчет на Фонда.

Дата: 17.03.2023

Главен изпълнителен директор:

/Николай Марев/

Изпълнителен директор:

/Михаил Сотиров/

Одиторско дружество с рег. № 108
„Ърнст и Янг Одит“ ООД
Полиграфия офис център
бул. „Цариградско шосе“ № 47А, ет. 4
София, п. к. 1124

Одиторско дружество с рег. № 15
„АФА“ООД
Ул. Оборище № 38
София, п.к. 1504

Доклад на независимите одитори До акционерите На Пенсионно осигурителна компания „ДСК-Родина“ АД

Доклад относно одита на финансовия отчет

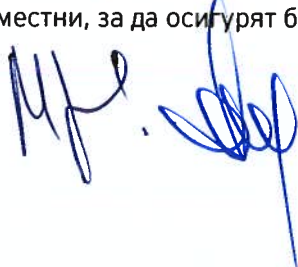
Мнение

Ние извършихме одит на приложения финансов отчет на Доброволен пенсионен фонд по професионални схеми „ДСК-Родина“ („Фонда“), включващ отчет за нетните активи на разположение на осигурените лица към 31 декември 2022 година, отчет за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица и отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителни приложения към финансовия отчет, съдържащи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, приложеният финансов отчет дава вярна и честна представа за нетните активи на Фонда към 31 декември 2022 година и за промените в неговите нетните активи и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“. Ние сме независими от Фонда и управляващата го компания ПОК „ДСК-Родина“ АД („Компанията“) в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Член на Ърнст и Янг Глобал

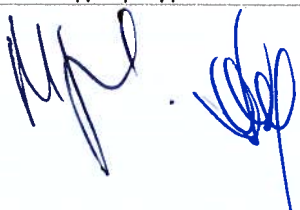
Ърнст и Янг Одит ООД
седалище и адрес на управление в гр. София
Полиграфия офис център
бул. Цариградско шосе 47А, етаж 4
ЕИК: 130972874, ДДС No: BG130972874
BGN IBAN: BG48 UNCR 7000 1520 6686 91
SWIFT/BIC: UNCRBGSF в Уникредит Булбанк АД

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на финансовия отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси. За всеки въпрос, включен в таблицата по-долу, описанието на това как този въпрос беше адресиран при проведения от нас одит, е направено в този контекст.

Ние изпълнихме нашите отговорности, описани в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“, в т.ч. по отношение на тези въпроси. Съответно, нашият одит включи изпълнението на процедури, разработени в отговор на нашата оценка на рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет. Резултатите от нашите одиторски процедури, включително процедурите, изпълнени да адресират въпросите по-долу, осигуряват база за нашето мнение относно одита на приложения финансов отчет.

Ключов одиторски въпрос	Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит
<p>Оценка на инвестиции по справедлива стойност</p>	
<p>Оповестяванията на Фонда по отношение на инвестициите по справедлива стойност са включени в Пояснително приложение 2.8.1 Инвестиции на пенсионния фонд, Пояснително приложение 2.8.5 Принципи за оценка по справедлива стойност, Пояснително приложение 4 Използване на счетоводни преценки и предположения и Пояснително приложение 6 Инвестиции по справедлива стойност.</p>	
<p>Портфейлът на Фонда от инвестиции по справедлива стойност, различни от деривативни финансови инструменти, към 31 декември 2022 година е в размер на 14,399 хил. лв., което представлява 90.36% от общата сума на активите на Фонда към тази дата. Тези инвестиции се разглеждат като ключов фактор за промените в нетните активи на Фонда и размера на нетните му активи.</p> <p>Оценката на справедливата стойност на инвестициите на Фонда, които включват предимно държавни ценни книжа, корпоративни облигации, акции, права и дялове, се осъществява ежедневно на база на пазарни цени от активни пазари, а за тези, които не се търгуват на активни пазари - чрез прилагане на други оценъчни модели, методи и техники, които обикновено изискват значителен обем от входящи данни. Разработването на</p>	<p>В тази област нашите одиторски процедури, наред с други такива, включиха:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Проучващи запитвания, инспекция на документи и анализи за получаване на разбиране относно процеса за определяне на справедлива стойност на инвестициите на пенсионния фонд, както и за пряко свързаните процеси на текущо управление на инвестиционната дейност на Фонда; • Тестване на проектирането, внедряването и оперативната ефективност на избрани уместни контроли, свързани с процеса на оценка на портфейла с инвестиции, включително контроли по входящите данни, приложени при определяне и одобрение на цените за оценка; • Съпоставяне на използваните при определяне на справедливите

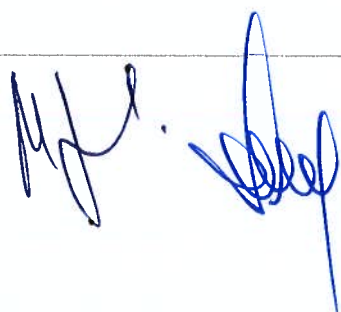

входящи данни за моделите, базирани на метода на дисконтираните парични потоци, изисква прилагането на значителни преценки и допускания от страна на ръководството.

Поради съществената стойност на инвестициите по справедлива стойност, наличието на преценки и допускания, които се изисква да бъдат направени, за да се стигне до оценката им по справедлива стойност, ние сме определили, че тази област е свързана със значителен риск от съществено неправилно отчитане и съответно, представлява ключов одиторски въпрос.

стойности на инвестициите на Фонда цени/котировки с отчетените справедливи стойности на инвестициите към 31 декември 2022 година, които са класифицирани като Ниво 1 в йерархията на справедливите стойности;

- Подлагане на критичен анализ на оценките на инвестиции на пенсионния фонд, които не са търгуеми на активни пазари. Този анализ е насочен основно към:
  - оценка на съответствието на моделите за оценка с изискванията на МСФО, приети от ЕС, и общоприетите практики при оценяването;
  - оценка на уместността на съществените основни допускания, заложи при определяне на оценките по метода на дисконтираните парични потоци;
- Тестове за проверка на математическата точност при изчислението на справедливите стойности на инвестициите на Фонда и анализ на адекватността на разпределянето по нива на йерархията на справедливите стойности;
- Получаване на потвърдително писмо от банката-депозитар и равнение на потвърдените номинални стойности на инвестициите с инвестиционния портфейл на Фонда към 31 декември 2022 година, както и равнение на потвърдените в писмото стойности на сделките с инвестиции през 2022 година с регистри на Фонда;
- Оценка на уместността, пълнотата и точността на оповестяванията във връзка с инвестициите по справедлива стойност, включително относно йерархията на справедливите стойности и движението в рамките на йерархията през годината, спрямо изискванията на МСФО, приети от ЕС.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството на Компанията носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад, върху него, която получихме преди датата на нашия одиторски доклад.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за финансовия отчет

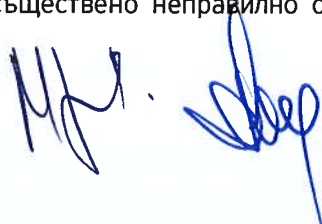
Ръководството на Компанията носи отговорност за изготвянето и представянето на този финансов отчет, който дава вярна и честна представа в съответствие с МСФО, приети от ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Фонда да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Фонда или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Надзорният съвет и Одитният комитет на Компанията („Лицата, натоварени с общо управление“), носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Фонда.

Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания

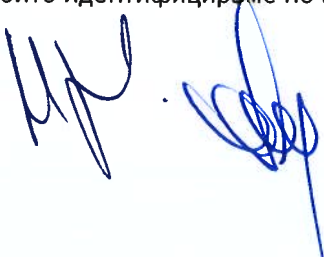

могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Фонда.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Фонда да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Фонда да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига вярно и честно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и предприетите действия за елиминиране на заплахите или приложените предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последици от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Ние сме солидарно отговорни за изпълнението на нашия одит и за изразеното от нас одиторско мнение съгласно изискванията на ЗНФО, приложим в България. При поемане и изпълнение на ангажимента за съвместен одит, във връзка с който докладваме, ние сме се ръководили и от Насоките за изпълнение на съвместен одит, издадени на 13 юни 2017 година от Института на дипломираните експерт-счетоводители в България и от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в България.

Доклад във връзка с други законови и регулаторни изисквания

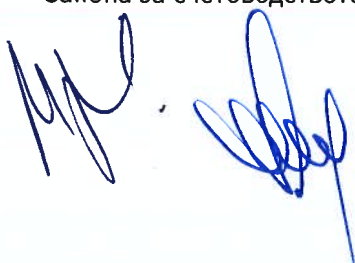
Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него“, по отношение на доклада за дейността, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становища относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- а) Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на финансовия отчет.
- б) Докладът за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Докладване съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация.

- „Ърнст и Янг Одит“ ООД и „АФА“ ООД са назначени за задължителни одитори на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2022 година на Доброволен пенсионен фонд по професионални схеми „ДСК-Родина“ от общото събрание на акционерите на Пенсионно осигурителна компания „ДСК-Родина“ АД, проведено на 25 март 2022 г., за период от една година.
- Одитът на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2022 година на Фонда представлява втори пълен ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от „Ърнст и Янг Одит“ ООД и шести пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от „АФА“ ООД.
- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на одитния комитет на Фонда, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Фонда и управляващата го Компания.

Одиторско дружество „Ърнст и Янг Одит“ ООД:

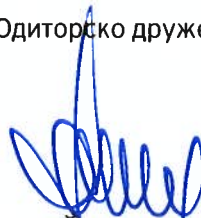

Милка Начева-Иванова

Управител и

Регистриран одитор, отговорен за одита

Одиторско дружество „АФА“ ООД:

Рени Йорданова

Управител и

Регистриран одитор, отговорен за одита

20 март 2023 година

гр. София, България

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Надзорен съвет:

Виолана Маринова Спасова – председател
Чаба Наги – член
Янаки Севастиянов Янакиев - член

Управителен съвет:

Боян Филипов Стефов – председател
Николай Иванов Марев – член и главен изпълнителен директор
Михаил Петров Сотиров – член и изпълнителен директор

Адрес за кореспонденция:

гр. София, пощенски код: 1303
бул. „Александър Стамболийски“ № 101, МОА София, София Тауър, ет.4

www.dskrodina.bg

Банка-попечител:

„Алианс Банк България“ АД

Инвестиционни посредници:

„Кей Би Си Банк България“ ЕАД
„Уникредит Булбанк“ АД
„Първа Финансова Брокерска Къща“ ООД
„Адамант кепитъл партньорс“ АД
„Сигтигруп глобъл маркетс лимитед“
„Сигтигруп глобъл маркетс юръл АГ“
„София интеренгъгъл секюритиз“ АД
„Ситибанк Европа“ АД клоп България КЧТ
„Елана Трейдинг“ АД

Отчет за нетните активи на разположение на осигурените лица
Към 31 декември 2022 година

В хиляди лева	Прил.	2022	2021
АКТИВИ			
Парични средства и парични еквиваленти	5	1 530	1 223
Инвестиции по справедлива стойност	6	14 399	17 357
Деривативни активи по справедлива стойност, държани с цел управление на риска	6.1.1	1	7
Вземания	7	5	6
Общо активи		15 935	18 593
ПАСИВИ			
Задължения	8	4	20
Общо пасиви		4	20
НЕТНИ АКТИВИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ НА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА		15 931	18 573

Отчетът за нетните активи на разположение на осигурените лица следва да се разглежда заедно с приложенията към него, представляващи неразделна част от финансовия отчет, представени на страници от 5 до 33.

Финансовият отчет е одобрен за издаване от Управителния съвет на ПОК „ДСК-Родина“ АД и е подписан на 17 март 2023 г.

Николай Марев
Главен изпълнителен директор

Михаил Сотиров
Изпълнителен директор

Емилия Велева
Финансов директор (съставител)

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата: 20 март 2023 година

Одиторско дружество „Ърнст и Янг Одит“ ООД:	Одиторско дружество „АФА“ ООД
 	

**Отчет за промените в нетните активи на
разположение на осигурените лица**
За годината, завършваща на 31 декември 2022 година

В хиляди лева	Прил.	2022	2021
УВЕЛИЧЕНИЯ			
Приходи/ печалби от управление на инвестиции и финансови активи			
Нетни приходи от лихви	11	149	140
Нетни печалби от валутна преоценка		208	258
Приходи от дивиденди		80	66
Нетни печалби от сделки с инвестиции		35	-
Нетни печалби от оценка на инвестиции по справедлива стойност	12	-	459
Други приходи		1	1
		473	924
Осигурителни вноски			
Вноски за осигурени лица по сключени договори		773	1 051
		1 246	1 975
НАМАЛЕНИЯ			
Разходи/загуба от управление на инвестиции и финансови активи			
Нетни загуби от сделки с инвестиции		-	10
Нетни загуби от оценка на инвестиции по справедлива стойност	12	3 122	-
Други разходи		1	2
		3 123	12
Намаления, произтичащи от осигурителна дейност			
Изплатени средства на осигурени лица	10	756	1 582
Начислени такси и удържки за пенсионноосигурителната компания	9	9	119
		765	1 701
		3 888	1 713
(НАМАЛЕНИЕ)/УВЕЛИЧЕНИЕ НА НЕТНИТЕ АКТИВИ ЗА ГОДИНАТА		(2 642)	262
НЕТНИ АКТИВИ В НАЧАЛОТО НА ГОДИНАТА		18 573	18 311
НЕТНИ АКТИВИ В КРАЯ НА ГОДИНАТА		15 931	18 573

Отчетът за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица следва да се разглежда заедно с приложенията към него, представляващи неразделна част от финансовия отчет, представени на страници от 5 до 33.

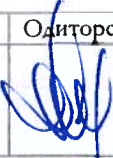
Финансовият отчет е одобрен за издаване от Управителния съвет на ПОК „ДСК-Родина“ АД и е подписан на 17 март 2023 г.

Николай Марев
Главен изпълнителен директор

Михаил Сотиров
Изпълнителен директор

Емилия Велева
Финансов директор (съставител)

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата: 20 март 2023 година

Одиторско дружество „Ърнст и Янг Одит“ ООД:	Одиторско дружество „АФА“ ООД
 	

Отчет за паричните потоци
За годината, завършваща на 31 декември 2022 година

В хиляди лева	Прил.	2022	2021
Парични потоци от оперативна дейност			
Постъпления свързани с осигурени лица		773	1 051
Плащания, свързани с осигурени лица и техните наследници		(752)	(1 559)
Парични потоци свързани с пенсионери		-	(22)
Плащания към пенсионноосигурителната компания		(28)	(134)
Получени лихви		149	131
Получени дивиденди		540	64
Постъпления от продажба на инвестиции		9 079	16 018
Плащания за покупка на инвестиции		(9 433)	(15 425)
Парични потоци по сделки с чуждестранна валута		(22)	5
Други парични потоци		1	(1)
Нетно увеличение на паричните средства и паричните еквиваленти за годината		307	128
Парични средства и парични еквиваленти в началото на годината		1 223	1 095
Парични средства и парични еквиваленти в края на годината	5	1 530	1 223

Отчетът за паричните потоци съставлява да се разглежда заедно с приложенията към него, представляващи неразделна част от финансовия отчет, представени на страници от 5 до 33.

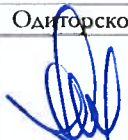
Финансовият отчет е одобрен за издаване от Управителния съвет на ПОК „ДСК-Родина“ АД и е подписан на 17 март 2023 г.

Николай Марев
Главен изпълнителен директор

Михаил Сотиров
Изпълнителен директор

Емилия Велева
Финансов директор (съставител)

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата: 20 март 2023 година

Одиторско дружество „Ърнст и Янг Одит“ ООД:	Одиторско дружество „АФА“ ООД
	

Приложения към финансовия отчет

1. Статут и предмет на дейност

ПОК „АСК - Родина“ АД (Компанията) получава лиценз за дейност по допълнително пенсионно осигуряване по професионални схеми съобразно Лицензия №04 от 03.10.2000г. на Държавната агенция за осигурителен надзор, съгласно Решение № 1 от 21.09.2000 г. на Съвета по допълнително пенсионно осигуряване и разрешение за управление на ДПФПС „АСК - Родина“ № 978 – ДПФПС от 03.08.2007 г. на Комисията за финансов надзор. На 20.03.2007 г. Общото събрание на акционерите на Компанията приема Решение за учредяване на Доброволен пенсионно осигурителен фонд по професионални схеми „АСК - Родина“, Булстат 175456360, понастоящем Доброволен пенсионен фонд по професионални схеми „АСК – Родина“ (ДФФПС „АСК – Родина“, ДПФПС или Фонда).

ДФФПС е регистриран на 28.12.2007 г. по фирмено дело 20597/2007 г.

Фондът се управлява от ПОК „АСК-Родина“ АД (Компанията) и се представлява заедно от двама изпълнителни директори или от изпълнителен директор и прокурорист. Фондът няма служители. През 2022 г. не са извършвани промени в състава на Управителния съвет и Надзорния съвет на ПОК „АСК-Родина“ АД. На 09.01.2023 г. е вписана промяна в състава на Управителния съвет на ПОК „АСК Родина“ АД (Приложение № 15).

Одитният комитет и Надзорният съвет в Компанията подпомагат работата на УС и имат роля на лица патоварени с общо управление, които извършват мониторинг и надзор над вътрешната контролна система, управлението на риска и системата на финансово отчитане на Компанията.

Основната дейност на Фонда се извършва съгласно Кодекса за социално осигуряване (Кодекса или КСО) в България, който регламентира държавното и допълнителното пенсионно осигуряване в страната и подзаконовите нормативни актове по прилагането му.

Правилникът на Фонда урежда условията, реда и начините за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми на предприятия-осигурители, създадени съгласно законодателството на Република България, правата и задълженията на предприятия-осигурители, осигурените лица, пенсионерите и други лица с права по схемата съобразно българското социално и трудово законодателство. Разпоредбите на Правилника, отнасящи се до професионални схеми на предприятия-осигурители, създадени съгласно законодателството на друга държава-членка, съдържат изрична уговорка, че се отнасят до чуждестранни професионални схеми.

Допълнителното доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми се осъществява чрез доброволни осигурителни вноски, чрез които може да се осигури получаването на пенсия, отделно от пенсията от задължителното пенсионно осигуряване.

За осъществяване на дейността по допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми Компанията събира такси и удържки от Фонда, определени в Правилника за дейността на Доброволния пенсионен фонд по професионални схеми и договорите с предприятия осигурители.

Допълнителното доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми е индивидуално и се осъществява с парични осигурителни вноски, които могат да бъдат еднократни, месечни или за друг период в зависимост от условията на професионалната схема. Вноските могат да бъдат от работодатели, които са осигурители – за техните работници и служители и от физически лица – за тяхна сметка. Вноските на осигурените лица, както и прехвърлени техни средства от други фондове за допълнително пенсионно осигуряване се записват по индивидуалната партида на всяко осигурено лице към датата на постъпването им по сметката на Фонда.

Индивидуалната партида на осигуреното лице се води в лева и в дялове. Всеки дял представлява пропорционална част от нетните активи на Фонда. Стойността на един дял се изчислява всеки работен ден като стойността на нетните активи на Фонда към края на предходния работен ден се разделя на общия брой дялове на Фонда към същия ден. Така изчислената стойност на един дял е валидна само за съответния ден.

Стойността на нетните активи на Фонда се определя като от стойността на активите се приспадат задълженията към Компанията за плащане на такси и удържки, както и други задължения на Фонда, различни от задълженията към осигурени лица и пенсионери. Удържките като процент от всяка осигурителна вноска се извършват преди отчитането им в дялове.

Патрунаните средства по индивидуалните партиди на осигурените лица не подлежат на принудително изгъланение. Осигурените лица и Фондът не отговарят за задълженията на Компанията. Фондът не отговаря с активите си за загуби, настъпили в резултат на действия на Компанията, както и за загуби от дейността на Компанията.

Към 31 декември 2022 г. в ДПФПС „АСК - Родина“ се осигуряват 9 994 осигурени лица (31.12.2021 г.: 10 032 осигурени лица).

Приложения към финансовия отчет

1. Статут и предмет на дейност, продължение

Осигурените лица по професионални схеми от ДПФИС при придобиване на право на пенсия имат право на лична срочна пенсия за старост. За България правото на лична пенсия за старост при осигуряване в ДПФИС „АСК-Родина“ възниква при навършване на 60 годишна възраст за жените и мъжете.

Съгласно условията на професионалната схема, уговорени в колективното споразумение, съответно в колективния трудов договор ДПФИС „АСК-Родина“ може да изплаща на осигуреното лице пенсия за старост до 5 години преди навършване на 60-годишния възраст.

Размерът на изплащаните срочни пенсии се определя в зависимост от размера на натрупаните средства по индивидуалната партида на осигуреното лице, от срока, за който то избере да получава пенсията и от определения технически лихвен процент.

Осигурените лица имат право и на еднократно или разсрочено изплащане на натрупаните средства по индивидуалните им партиди и на еднократно или разсрочено изплащане на средствата на наследниците на починало лице или на пенсионер.

Възможностите за инвестиране на активите на фондовете за допълнително доброволно пенсионно осигуряване са нормативно регламентирани в КСО. ПООК „АСК – Родина“ АД, управляваща Фонда е сключила договор с банка – понечител, в която се съхраняват всички активи на Фонда. За осъществяване на сделки с ценни книжа с цел инвестиране на активите на Фонда, Компанията е сключила договори с инвестиционни посредници.

2. Съществени счетоводни политики

2.1. Приложими стандарти

Този финансов отчет е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС). МСФО, приети от ЕС, е общоприетото наименование на рамката с общо предназначение-счетоводна база, еквивалентна на рамката, въведена с дефиницията съгласно § 1, т. 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството под наименованието „Международни счетоводни стандарти“ (МСС).

При изготвянето на финансовия отчет на пенсионния фонд е приложен специалният стандарт МСС 26 „Счетоводство и отчитане на планове за пенсионно осигуряване“ (МСС 26), съдържащ специфичните изисквания относно финансовите отчети на пенсионните фондове. Всички останали стандарти се прилагат при изготвянето на финансовия отчет на пенсионния фонд в степенята, в която не са заменени от изискванията на МСС 26.

2.2. База за изготвяне

Финансовият отчет е изготвен на базата на историческата цена, с изключение на:

- Деривативни финансови инструменти по справедлива стойност;
- Инвестиции по справедлива стойност.

2.3. Сравнителни данни

Фондът представя сравнителна информация в този финансов отчет за една преходна година.

Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират (и преизчисляват), за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

2.4. Функционална валута и валута на представяне

Този финансов отчет е представен в Български лева (BGN), закръглени до хиляда. Българският лев е функционалната валута на ДПФИС.

Приложения към финансовия отчет

2. Съществени счетоводни политики, продължение

2.5. Използване на оценки и допускания

Изготвянето на финансовия отчет в съответствие с МСФО, приети от ЕС, изисква ръководството да прави оценки, предвиждания и допускания, които влияят на прилагането на политиките и на отчетените суми на активи и пасиви, приходи и разходи. Реалният резултат може да бъде различен от тези очаквания.

Очакванията и основните допускания се преразглеждат през всеки отчетен период. Повторното преразглеждане на счетоводните оценки се признава в периода, в който оценката е преразгледана, когато преразглеждането се отнася само до този период, или в периода на преразглеждането и бъдещи периоди, ако преразглеждането оказва влияние на сегашния и на бъдещите периоди.

Информация за значителни позиции, които са засегнати от оценки на несигурността и критични допускания при прилагане на счетоводните политики, които имат най-значителен ефект върху сумите признати във финансовия отчет, се съдържа в Приложение 4 по отношение на оценка на финансови инструменти.

2.6. Финансови приходи и разходи

Приходите от лихви по инвестиции в дългови инструменти се начисляват текущо пропорционално на времевата база и договорен лихвен процент, а за финансови активи по амортизируема стойност чрез прилагане на метода на ефективната лихва.

Разликите от промените на справедливата стойност на инвестициите, отчетени по справедлива стойност, както и разликата между отчетната стойност и продажната цена при сделки с тях, се признават като текущ финансов приход или разход.

Приходите от дивиденди се признават, когато се установи правото за тяхното получаване.

В отчета за паричните потоци получените лихви се представят намалени с платените лихви като част от покупната цена на придобитите през годината инвестиции.

2.7. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат при първоначалното им признаване във функционалната валута на Фонда по официалния обменен курс за деня на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка).

Приходите и разходите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута в края на периода се отчитат като приходи и разходи по валутни операции.

Основните валутни курсове спрямо българския лев са както следва:

	31 декември 2022	31 декември 2021
1 EUR (фиксиран)	1.95583 BGN	1.95583 BGN
1 USD	1.83371 BGN	1.72685 BGN
100 JPY	1.39047 BGN	1.50010 BGN

Приложения към финансовия отчет

2. Съществени счетоводни политики, продължение

2.8. Финансови инструменти

2.8.1. Инвестиции на пенсионния фонд

Инвестициите на ДПФИС се отчитат по справедлива стойност и включват дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, корпоративни облигации, акции, права и дялове и деривативи. В случаите на продаваеми ценни книжа, справедливата стойност е пазарната цена. За инвестиции, които не се търгуват на активни пазари справедливата стойност се определя чрез прилагане на оценъчни модели. Фондът признава инвестициите, отчитани по справедлива стойност на датата на уреждане. При първоначално признаване инвестициите на пенсионния фонд се отчитат по справедлива стойност, за която се приема цената им на придобиване без разходите по осъществяване на сделката. Разходите пряко свързани със сделката се признават в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица при възникването им.

Когато планът притежава инвестиции, за които не е възможно да се направи приблизителна оценка на справедливата стойност, се оповестява причината, поради която не се използва справедлива стойност.

Ценни книжа, които имат фиксирана цена на изплащане на падежа и които са придобити с цел да съответстват на задълженията на плана или на конкретна част от тях, могат да се отчитат на базата на окончателната им цена на изплащане, като се приема постоянна норма на възвръщаемост до падежа им.

Когато планът притежава инвестиции, за които не е възможно да се направи приблизителна оценка на справедливата стойност, като например пълна собственост върху предприятие, се оповестява причината, поради която не се използва справедлива стойност. Доколкото инвестициите се отчитат по стойности, различни от пазарната или справедливата стойност, се оповестява и справедливата стойност.

Деривативните финансови инструменти се признават първоначално по цена на придобиване и впоследствие се преоценяват по справедлива стойност. Печалбите или загубите, възникващи от промени в справедливата стойност на деривативите, се признават директно в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица. Деривативите се отчитат като активи, когато справедливата им стойност е положителна и като пасиви, когато е отрицателна.

Фондът отчита всички приходи и разходи, свързани с промяна на справедливата стойност на инвестициите в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица.

2.8.2. Вземания и парични средства и еквиваленти

Първоначално признаване и оценяване

При първоначално признаване Фондът отчита парични средства и парични еквиваленти и вземания, използвани в дейността на Фонда, по справедлива стойност, за която се приема цената им на придобиване, към която се прибавят или съответно приспадат разходите пряко свързани с осъществяване на сделката.

Бизнес моделът на Фонда за управление на финансовите активи под формата на вземания и парични средства и еквиваленти се позовава на начина, по който то управлява финансовите си активи с цел генериране на парични потоци. Бизнес моделът определя дали паричните потоци ще възникнат в резултат на събирането на договорни парични потоци, продажба на финансовите активи, или и двете. Фондът е определил бизнес модел, чиято цел е финансовите активи да бъдат държани, за да се съберат договорните парични потоци за парични средства и парични еквиваленти и вземания.

Покупките или продажбите на финансови активи, чиито условия изискват доставка на активите в рамките на даден период от време, установен обикновено с нормативна разпоредба или действаща практика на съответния пазар (редовни покупки), се признават на датата на търгуване (сделката), т.е. на датата, на която Фондът се е ангажира да купи или продаде актива.

Последващо оценяване

За целите на последващото оценяване финансовите активи на Фонда под формата на вземания и парични средства и еквиваленти, използвани в дейността му, се класифицират като Финансови активи по амортизирана стойност.

Приложения към финансовия отчет

2. Съществени счетоводни политики, продължение

2.8. Финансови инструменти, продължение

2.8.2. Вземания и парични средства и еквиваленти, продължение

Последващо оценяване, продължение

Фондът оценява финансовите активи по амортизирана стойност, ако са удовлетворени и двете условия, изложени по-долу:

- Финансовият актив се притежава в рамките на бизнес модел, имащ за цел неговото държане с оглед получаване на договорните парични потоци от него; и
- Условието на договора за финансов актив поражда парични потоци на конкретни дати, които представляват само плащания по главницата и лихвите върху неиздължената сума на главницата

Финансовите активи по амортизирана стойност впоследствие се оценяват при прилагане на метода на ефективния лихвен процент (ЕЛП) и са предмет на обезценка. Амортизираната стойност се изчислява, като се вземат под внимание всякакви дисконти или премии при придобиването и такси, или разходи, които са неразделна част от ЕЛП. Амортизацията по ЕЛП се включва във финансовите приходи в отчета за промените в нетните активи на разноложение на осигурените лица.

Обезценка

Загубите, възникващи от обезценка, се признават в отчета за промените в нетните активи като самостоятелен показател – разходи за обезценка. В края на всеки отчетен период Фондът признава коректив за загуби за очаквани кредитни загуби от вземанията и парични средства и парични еквиваленти. В края на всеки отчетен период Фондът актуализира оценката на изменението в кредитния риск на съответния финансов инструмент. Фондът оценява загубата от обезценка за финансовия инструмент на стойност, която е равна на очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента, ако кредитният риск на финансовия инструмент се е увеличил значително от първоначалното признаване. Ако кредитният риск на финансовия инструмент не е значително увеличен от първоначалното признаване, Фондът оценява загубата от обезценка за дадения финансов инструмент на стойност, която е равна на очакваните кредитни загуби за 12 месеца.

При оценката за определяне на значително увеличение на кредитния риск Фондът отчита промяната в риска от настъпване на неизпълнение през очаквания срок на финансовия инструмент, а не промяната в размера на очакваните кредитни загуби. За да направи тази оценка, Фондът сравнява риска от настъпване на неизпълнение по финансовия инструмент към отчетната дата и към датата на първоначалното признаване и взема предвид разумната и аргументирана информация, достъпна без извършване на изпитни разходи или усилия, която удостоверява значително увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване. Фондът разглежда както количествена, така и качествена информация, която е разумна и подкрепяща, включително исторически омит и информация за бъдещо развитие. Следната информация се взема предвид при оценката дали кредитният риск се е увеличил значително след първоначалното признаване:

- съществуващо или очаквано значително влошаване на външния (ако е наличен) или вътрешния кредитен рейтинг на финансовия инструмент;
- значимо влошаване на външните пазарни индикатори за кредитен риск за дадения финансов инструмент, например значително увеличение на кредитния spread, цените на суан за кредитно неизпълнение за длъжника или продължителността на времето или степента, до която справедливата стойност на финансов актив е по-ниска от амортизираната му стойност;
- съществуващи или прогнозни неблагоприятни промени в бизнес, финансови или икономически условия, които се очаква да причинят значително намаляване на способността на длъжника да изпълнява задълженията си;
- съществуващо или очаквано значително влошаване на оперативните резултати на длъжника;
- значителни увеличения на кредитния риск по отношение на други финансови инструменти на същия длъжник;
- актуална или очаквана значителна неблагоприятна промяна в регулаторната, икономическата или технологичната среда на длъжника, което води до значително намаляване на способността на длъжника да изпълнява задълженията си по дълга.

Независимо от резултата от горната оценка, Фондът приема, че кредитният риск по даден финансов актив под формата на вземания и парични средства и еквиваленти се е увеличил значително от първоначалното признаване, когато договорните плащания са просрочени с повече от 30 дни, освен ако Фондът не разполага с разумна и подкрепяща информация, която да показва друго.

Приложения към финансовия отчет

2. Съществени счетоводни политики, продължение

2.8. Финансови инструменти, продължение

2.8.2. Вземания и парични средства и еквиваленти, продължение

Обезценка, продължение

Фондът редовно следи за ефективността на използваните критерии при определянето дали има значително увеличение на кредитния риск и ги преразглежда, за да подсури, че критериите са в състояние да идентифицират значително увеличение на кредитния риск преди сумата да стане просрочена.

Фондът счита следните обстоятелства за настъпване на неизпълнение за целите на управление на вътрешния кредитен риск:

- нарушение на финансовите условия от страна на длъжника; или
- информацията, разработена вътрешно или получена от външни източници, показва, че е малко вероятно длъжникът да плати на кредиторите, включително на Фонда, изцяло (без да се отчитат обезпеченията, държани от Фонда).

Независимо от горния анализ, Фондът счита, че е настъпило неизпълнение, когато даден финансов актив под формата на вземания и парични средства и еквиваленти е с над 90 дни просрочие, освен ако Фондът има разумна и подкрепяща информация, за да докаже, че по-голямо просрочие е по-подходящ критерий за неизпълнение.

Финансов актив под формата на вземания и парични средства и еквиваленти е с кредитна обезценка, когато едно или повече събития оказват негативно въздействие върху оценката на бъдещите парични потоци от този финансов актив. Доказателство, че даден финансов актив е с кредитна обезценка, включва наблюдавани данни за следните събития:

- а) значителни финансови затруднения на емитента или длъжника;
- б) нарушение на договора, като неизпълнение или събитие на просрочие;
- в) кредиторът(ите) на длъжника, по икономически или договорни причини, свързани с финансовите затруднения на длъжника, предоставя на длъжника отстъпка (и), която кредиторът(ите) не би предоставил в противен случай;
- г) става вероятно длъжникът да влезе в несъстоятелност или друга финансова реорганизация; или

Измерването на очакваните кредитни загуби е функция от вероятността за неизпълнение, загубата при неизпълнение (т.е. размера на загубата при неизпълнение) и експозицията при неизпълнение. Оценката на вероятността за неизпълнение и загубата при неизпълнение се базира на исторически данни, коригирани с информация за бъдещето развитие, както е описано по-горе. Експозицията при неизпълнение за финансовите активи под формата на вземания и парични средства и еквиваленти, се състои от брутната балансова стойност на активите към датата на отчетния период.

За финансовите активи под формата на вземания и парични средства и еквиваленти очакваната кредитна загуба се оценява като разликата между всички договорни парични потоци, които се дължат на Фонда в съответствие с договора и всички парични потоци, които Фондът очаква да получи, дисконтирани с оригиналния ефективен лихвен процент. Фондът признава печалба или загуба от обезценка в отчета за промените в нетните активи за всички финансови инструменти под формата на вземания и парични средства и еквиваленти със съответстваща корекция на тяхната балансова стойност в отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица.

За изчислението на очакваните кредитни загуби по *паричните средства и парични еквиваленти в банки*, Фондът прилага общия подход за обезценка, определен от МСФО 9. Съгласно този подход Фондът прилага “тристепенен” модел за обезценка въз основа на промени пряко първоначалното признаване на кредитното качество на финансовия инструмент (актив). За целта се прилага рейтингов модел, като се използват рейтингите на банките, определени от международно признати рейтингови фирми като Moody’s, Fitch, S&P, BCRA и Bloomberg. На тази база, от една страна, се използват публични данни за PD (вероятности за неизпълнение), рефериращи към рейтинга на съответната банка, а от друга, от промяната на рейтинга на съответната банка, Фондът оценява наличието на завишен кредитен риск. Загубите при неизпълнение се оценяват съобразно наличието на гарантирани и/или обезпечени суми по банковите сметки.

За търговски вземания МСФО 9 изисква опростен подход за оценка на загубата от обезценка на стойност, която е равна на очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента.

Приложения към финансовия отчет

2. Съществени счетоводни политики, продължение

2.8. Финансови инструменти, продължение

2.8.3 Отписване на инвестиции на пенсионния фонд и финансови активи под формата на вземания и парични средства и еквивалент

Фондът отписва инвестиции на пенсионния фонд или финансови активи по амортизирана стойност, когато договорните права към паричните потоци от тях изтекат, или когато прехвърли правата за получаване на договорните парични потоци от тях в транзакция, в която се прехвърлят всички съществени рискове и печалби от притежаването им. Всяко участие в прехвърлени финансови инструменти, което е създадено или запазено от Фонда, се признава като отделен актив или пасив.

Фондът извършва транзакция, при която прехвърля активи, признати в отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица, но запазва част или всички съществени рискове и печалби от прехвърлените активи или част от тях. Ако са запазени част или всички съществени рискове и печалби, то прехвърлените активи не се

отписват от отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица. Прехвърляне на активи със запазване на част или всички съществени рискове и печалби са например сделки със заемане на ценни книжа или с ангажимент за обратно изкупуване.

При транзакции, при които Фондът нито запазва, нито прехвърля всички съществени рискове и печалби от притежаването на един финансов актив, той отписва актива, ако не запазва контрол над него. Правата и задълженията, запазени при прехвърлянето, се признават отделно съответно като активи и пасиви. При сделки, при които се запазва контрол над актива, Фондът продължава да признава актива до степеня на участие, в зависимост от това доколко е изложено на промени в стойността на прехвърления актив.

Фондът отписва определени инвестиции и финансови активи, когато бъдат определени като несъбираеми - когато има информация, показваща, че длъжникът е в тежко финансово затруднение и няма реалистична перспектива за възстановяване, напр. когато длъжникът е бил ликвидираш или е влязъл в производство по несъстоятелност. Отписаните инвестиции и финансови активи все още могат да бъдат обект на дейности по принудително изпълнение съгласно процедурите за възстановяване на Фонда, като се вземат предвид правните консултации, когато е уместно. Всички възстановени суми се отчитат в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица.

2.8.4. Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Фонда включват основно задължения към Компанията.

Фондът признава финансовите пасиви на датата на възникване по справедлива стойност, нетно от преките разходи по транзакцията, а последващо по амортизирана стойност. Фондът отписва финансов пасив, когато неговите договорни задължения са изпълнени, отменени или изтекат.

2.8.5. Принципи за оценка по справедлива стойност

Справедлива стойност е цена при нормална сделка за продажба на актив или за прехвърляне на пасив, която би се случила между пазарни участници към датата на оценка. Справедливата стойност е изходяща цена и се базира на предположението, че операцията по продажбата ще се реализира или на основния пазар за този актив или пасив, или в случай на липса на основен пазар – на най-изгодния пазар за актива или пасива. Както определеният като основен, така и най-изгодният пазар са такива пазари, до които Фондът задължително има достъп. Фондът използва основно пазарния, и по-ограничено приходния подход, като най-често прилаганите оценъчни техники са директни и/или коригирани котирани пазарни цени и дисконтирани парични потоци.

Справедливата стойност на инвестициите се определя всеки ден на база пазарни котировки на цената им към края на предходния работен ден на активен пазар за този инструмент, без в нея да се включват разходите по осъществяване на сделката. Пазарът се счита за активен, ако борсовите цени са регулярни и лесно достъпни и представляват актуални и редовно осъществявани преки пазарни сделки.

При оценката на справедливата стойност на инвестициите на пенсионния фонд към 31 декември 2022 и 31 декември 2021, Фондът е приел следните критерии за определяне на активен пазар: сключени сделки в над 50% от работните сесии за предходния тримесечен период и над 1% от средния Free Float изтъргуваш обем за същия период, като двете условия се прилагат кумулативно.

Приложения към финансовия отчет

2. Съществени счетоводни политики, продължение

2.8. Финансови инструменти, продължение

2.8.5. Принципи за оценка по справедлива стойност, продължение

Ако пазарът за даден финансов инструмент не е активен, Фондът установява справедливата стойност, използвайки ценообразуващи модели или техники на дисконтиране на паричните потоци. Избраната техника за оценка използва максимално пазарните данни, разчита възможно най-малко на специфични за Фонда оценки, включва всички фактори, които участниците в пазара биха взели предвид при определянето на цена, и е съвместима с приетите икономически методологии за ценообразуване на финансови инструменти. Данните за техниките за оценка удачно представят пазарните очаквания и измервания за факторите на риск и доходност, присъщи на финансовия инструмент.

2.8.6. Печалби и загуби от последваща оценка

Всички печалби и загуби, възникнали в резултат на промени в справедливата стойност на инвестициите на пенсионния фонд, се признават в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица на ежедневна база.

2.9. Такси и удържки в полза на Компанията

За осъществяване на дейността по допълнително пенсионно осигуряване и за управление на ДПФИС, Компанията събира следните такси и удържки от осигурените лица, определени в Правилника на Фонда:

- еднократна въгънителна такса;
- такса от всяка осигурителна вноска;
- инвестиционна такса;
- такса при прехвърляне на натрупаните средства в друг фонд на ЕС;
- такса при изтегляне на средства от индивидуалната партида;

Такси и удържки не се събират в случаите на прехвърляне на средства, поради несъгласие на осигурените лица с приети изменения и допълнения в Правилника за дейността на пенсионния фонд.

Фондът не начислява други такси и удържки, освен определените в Правилника за организацията на дейността му.

2.10. Промени в счетоводните политики и оповестявания

Нови и изменени стандарти и разяснения

Фондът е приложил за първи път някои стандарти и изменения, които влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2022 г. Той не е приложил по-рано който и да било друг стандарт, разяснение или изменение, което е публикувано, но все още не е влязло в сила.

МСФО 3 Бизнес комбинации; МСС 16 Имоти, машини и съоръжения; МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи, както и Годишни подобрения 2018-2020 г. (Изменения)

Измененията влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2022 г., като се позволява по-ранното им прилагане. СМСС публикува изменения с тесен обхват в МСФО както следва:

- **МСФО 3 Бизнес комбинации (Изменения)** - актуализира се преиратката към предишната версия на Концептуалната рамка за финансова отчетност на СМСС в МСФО 3 с преиратка към актуалната ѝ версия, публикувана през 2018 г., без съществени промени в изискванията за счетоводно отчитане на бизнес комбинациите.
- **МСС 16 Имоти, машини и съоръжения (Изменения)** - забранява се на предприятията да приспадат от цената на придобиване на имот, машина и съоръжение каквито и да било постъпления от продажбата на артикули, произведени докато този актив бива привеждан до мястото и състоянието, необходими за да може той да функционира по начина, предвиден от ръководството. Вместо това предприятията признават тези приходи от продажби и свързаните с тях разходи за производство в печалбата или загубата.

Приложения към финансовия отчет

2. Съществени счетоводни политики, продължение

2.10. Промени в счетоводните политики и оповестявания, продължение

МСФО 3 Бизнес комбинации; МСС 16 Имоти, машини и съоръжения; МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи, както и Годишни подобрения 2018-2020 г. (Изменения), продължение

- **МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи (Изменения)** – упоменава се кои разходи предприятието следва да включва при определянето на цената за изгъланение на даден договор за целите на преценката дали договорът е обременителен. Измененията поясняват, че разходите, които са пряко свързани с договор за предоставяне на стоки или услуги, включват както вътрешноприсъщите разходи, така и разпределение на разходи, пряко свързани с дейностите по договора.
- **Годишни подобрения 2018-2020 г.** – въвеждат се незначителни изменения в **МСФО 1 Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане, МСФО 9 Финансови инструменти, МСС 41 Земеделие** и илюстративните примери, включени към **МСФО 16 Лизинг**.

Тези изменения не са оказали влияние върху финансовия отчет на Фонда.

МСФО 16 Лизинг - Отстъпки по наеми в контекста на Covid 19 след 30 юни 2021 г. (Изменение)

Изменението е приложимо за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 април 2021 г., като по-ранното приложение е позволено, включително във финансови отчети, които все още не са одобрени за публикуване към датата на издаване на изменението. През март 2021 г. Съветът измени условията на практическата целесъобразна мярка в МСФО 16, която предоставя облекчения за лизингополучателите при прилагането на насоките в МСФО 16 за модификации в лизингите за отстъпки по наеми, които се явяват като пряка последица от пандемията от Covid-19. След изменението сега практическата целесъобразна мярка е приложима за отстъпки, при които всяко намаление в лизинговите плащания засяга единствено плащанията, които първоначално са били дължими на или преди 30 юни 2022 г., при условие, че са удовлетворени останалите условия за прилагането на практическата целесъобразна мярка.

Тези изменения не са оказали влияние върху финансовия отчет на Фонда.

Публикувани стандарти, които все още не са в сила и не са възприети по-рано

Публикуваните нови и изменени стандарти и разясненията към тях, които все още не са в сила, до датата на издаване на финансовия отчет на Фонда, са оповестени по-долу. Фондът възнамерява да приложи тези нови и изменени стандарти и разяснения, при условие че са приложими, когато влязат в сила.

МСФО 17 Застрахователни договори

През май 2017 г. СМСС публикува МСФО 17 Застрахователни договори (МСФО 17), изчерпателен нов счетоводен стандарт за застрахователни договори, обхващащ признаването и оценяването, представянето и оповестяването. Стандартът влиза в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г. По-ранното прилагане е позволено, при условие че предприятието прилага също МСФО 9 на или преди датата, на която започва да прилага МСФО 17 за първи път. Това е изчерпателен нов счетоводен стандарт за застрахователните договори, обхващащ признаването и оценяването, представянето и оповестяването. МСФО 17 се прилага за всички видове застрахователни договори, както и по отношение на определени гаранции и финансови инструменти представляващи инвестиционните договори с дискреционно участие. Възприемането на стандарта не се очаква да окаже влияние върху финансовото състояние или резултати от дейността на Фонда.

Изменения в МСС 1 Представяне на финансови отчети и Изложение за практика по МСФО 2: Оповестяване на счетоводни политики

През февруари 2021 г. Съветът публикува изменения в МСС 1 и Изложение за практика по МСФО 2 Извършване на преценки относно нивото на същественост (ИП), в което предоставя насоки и примери в помощ на предприятията при прилагането на преценки относно нивото на същественост при оповестяването на счетоводни политики. Измененията целят да подпомогнат предприятията при предоставянето на оповестявания на счетоводни политики, които са по-полезни чрез:

Приложения към финансовия отчет

2. Съществени счетоводни политики, продължение

2.10. Промени в счетоводните политики, продължение

Публикувани стандарти, които все още не са в сила и не са възприети по-рано, продължение

Изменения в МСС 1 Представяне на финансови отчети и Изложение за практика по МСФО 2: Оповестяване на счетоводни политики, продължение

- Замяна на изискването към предприятията да оповестяват своите „съществени“ счетоводни политики с изискване да оповестяват своите „значими“ счетоводни политики; и
- Добавяне на насоки относно това как предприятията да прилагат концепцията за съществеността, когато вземат решения относно оповестяванията на счетоводните политики.

Измененията влизат в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г. По-ранното приложение на измененията в МСС 1 е позволено, доколкото този факт е оповестен. Възприемането на измененията не се очаква да окаже влияние върху финансовото състояние или резултати от дейността на Фонда.

Изменения в МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки: Дефиниция за счетоводни приблизителни оценки

През февруари 2021 г. Съветът публикува изменения в МСС 8, чрез които въвежда нова дефиниция за „счетоводни приблизителни оценки“. Измененията разясняват разликата между промени в счетоводните приблизителни оценки и промени в счетоводните политики и корекцията на грешки. Те също така разясняват по какъв начин предприятията използват техниките за оценяване и входящите данни за разработването на счетоводни приблизителни оценки.

Измененият стандарт пояснява, че ефектите върху дадена счетоводна приблизителна оценка в резултат на промяна във входящи данни или промяна в техниката за оценяване, представляват промени в счетоводните приблизителни оценки, ако не водят до корекция на грешки от предходен период. Съветът запазва аспекта от дефиницията за счетоводни приблизителни оценки, че промените в счетоводните приблизителни оценки могат да са резултат от нова информация или нови развиятия. Измененията влизат в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г. Позволява се и по-ранното им прилагане. Фондът ще анализира и оцени ефектите от измененията върху финансовото състояние или резултатите от дейността.

Изменения в МСС 12 Данъци върху дохода: Отсрочен данък, свързан с активи и пасиви, възникващи в резултат на една сделка

През май 2021 г. Съветът публикува изменения в МСС 12, които стесняват обхвата на позволените изключения от първоначалното признаване съгласно МСС 12, така че те вече не са приложими за сделки, които пораждат равни облагаеми и признаващи се за данъчни цели временни разлики. Измененията поясняват, че когато плащанията, които уреждат дадено задължение, се признават за данъчни цели, е въпрос за преценка дали тези приспадания за данъчни цели могат да бъдат отнесени към признатото във финансовия отчет задължение или към свързания с него актив. Тази преценка е важна при определянето дали при първоначалното признаване на актива и пасива съществува временна разлика.

Съгласно измененията изключенията в първоначалното признаване не са приложими за сделки, които при първоначалното признаване, пораждат равни облагаеми и признаващи се за данъчни цели временни разлики. То е приложимо, единствено ако признаването на лизингов актив и задължение по лизинг (или задължение за извеждане от експлоатация и компонент от актив, подлежащ на извеждане от експлоатация) пораждат облагаеми и признаващи се за данъчни цели временни разлики, които не са равни.

Измененията влизат в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г. Фондът трябва да прилага измененията по отношение на сделки, които възникват на или след началото на най-ранния представен сравнителен период. В допълнение, в началото на най-ранния представен сравнителен период, фондът трябва също да признае отсрочен данъчен актив (при условие, че е на разположение достатъчна облагаема печалба) и отсрочен данъчен пасив за всички приспадащи се и облагаеми временни разлики, свързани с лизинги и задължения за извеждане от експлоатация. Възприемането на измененията не се очаква да окаже влияние върху финансовото състояние или резултати от дейността на Фонда.

Приложения към финансовия отчет

2. Съществени счетоводни политики, продължение

2.10. Промени в счетоводните политики, продължение

Публикувани стандарти, които все още не са в сила и не са възприети по-рано, продължение

Изменения в МСС 1: Класификация на пасивите като текущи или нетекущи

През януари 2020 г. СМСС публикува изменения в параграфи 69 до 76 на МСС 1, чрез които се упоменават конкретно изискванията за класифициране на пасивите като текущи или нетекущи. Измененията поясняват:

- Какво се има предвид под право за разсрочване на уреждането
- Че трябва да съществува право за разсрочване в края на отчетния период
- Че класификацията не се засяга от вероятността фондът да упражни правото си за разсрочване
- Че единствено, ако внедрен дериватив в конвертируем пасив сам по себе си е капиталов инструмент, условията на пасива няма да се отразят на неговата класификация.

През юли 2021 г. Съветът прие предварително решение да предложи няколко изменения в разясненията, предоставени през януари 2020 г. В частност, Съветът реши да предложи, че ако правото за разсрочено уреждане за период от поне дванадесет месеца е предмет на спазването от страна на Фонда на определени условия след отчетната дата, то тези условия не се отразяват на това дали правото за разсрочване на уреждането съществува към отчетната дата за целите на класификацията на даден пасив като текущ или нетекущ. Допълнителни изисквания за представяне и оповестяване ще бъдат приложими при такива обстоятелства. Също така, Съветът взе предварително решение да отсрочи датата за влизане в сила до не по-рано от 1 януари 2024 г. (от 1 януари 2023 г.).

Фондът ще анализира и оцени ефектите от измененията върху финансовото състояние или резултатите от дейността.

Изменения в МСФО 16 Лизинг: Пасив по лизинг при сделка за продажба с обратен лизинг

През септември 2022 г. СМСС публикува изменения в МСФО 16 Лизинг: Пасив по лизинг при сделка за продажба с обратен лизинг. Измененията са предвидени с цел подобряване на изискванията, които продавачът - лизингополучател използва при оценката на пасива по лизинга, възникващ при сделка за продажба с обратен лизинг по МСФО 16, като не променя счетоводното отчитане на лизингите, които не са свързани с тази сделка. По-конкретно, продавачът - лизингополучател определя "лизинговите плащания" или "коригираните лизингови плащания" по такъв начин, че да не признае каквато и да било печалба или загуба, която е свързана с правото на ползване, което той запазва. Приложението на тези изисквания не пречи на продавача - лизингополучател да признае в печалбата или загубата каквато и да било печалба или загуба, свързана с частичното или пълното прекратяване на лизинга. Продавачът - лизингополучател прилага изменението ретроспективно в съответствие с МСС 8 по отношение на сделки за продажба с обратен лизинг, сключени след датата на първоначалното приложение, което е началото на годишния отчетен период, през който предприятието е приложило МСФО 16 за първи път. Измененията влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2024 г., като се позволява по-ранното им прилагане. Измененията все още не са приети от ЕС. Възприемането на измененията не се очаква да окаже влияние върху финансовото състояние или резултати от дейността на Фонда.

Изменения в МСФО 10 и МСС 28 - Продажба или вноска на активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие

През декември 2015 г. СМСС реши да отсрочи датата на влизане в сила на измененията до такава бъдеща дата, до която той е финализиран каквито и да било изменения, които възникват в резултат от проекта за проучване на Съвета, отнасящ се за метода на участие в собствения капитал. Измененията адресират противоречието между МСФО 10 Консолидирани финансови отчети и МСС 28 Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия по отношение на отчитането на загубата на контрол върху дъщерно дружество, което е продадено или е внесено в асоциирано или съвместно предприятие. Измененията поясняват, че пълният размер на печалбата или загубата се признава, когато трансферът към асоциираното предприятие или съвместното предприятие включва бизнес, отговарящ на дефиницията за бизнес в МСФО 3. Всяка печалба или загуба, възникваща в резултат от продажбата или вноската на активи, които не представляват бизнес, обаче, се признава единствено до степента на несвързаните участия на инвеститорите в асоциираното или съвместното предприятие. Измененията все още не са приети от ЕС. Възприемането на измененията не се очаква да окаже влияние върху финансовото състояние или резултати от дейността на Фонда.

Приложения към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска

ДФФНС „АСК Родина“ е изложено на следните видове риск при операциите си с инвестиции и финансови активи:

- Кредитен риск
- Пазарен риск
- Ликвиден риск
- Законов риск
- Политически риск
- Риск от концентрация
- Влияние на COVID-19 пандемията върху дейността и финансовото състояние на Фонда

Управлението на риска на Фонда се извършва от Комитет по управление на риска, който взема своите решения на база на анализ, оценки и предложения на отдела „Управление на риска“.

Процесът по измерване и управление на риска включва анализ на видовете рискове на които са изложени активите на Фонда. В случай на превъзпитие на тези рискове, над предварително определено ниво отговарящо на рисковата толерантност на Фонда се вземат решения за намаляването им.

3.1. Кредитен риск

„Кредитен риск“ е общо рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент при неочаквани събития от кредитен характер, свързани с емитентите на финансови инструменти, насрещната страна по борсови и извънборсови сделки, както и държавите, в които те извършват дейност.

Ръководството разглежда три основни вида кредитен риск:

- Контрагентен риск – рискът от неизпълнение на задълженията от насрещната страна по извънборсови сделки като валутни форуърди, лихвени свопове, и други извънборсови инструменти разрешени от нормативната база. Компанията управлява този риск чрез лимит за стойността на нетното вземане от всички извънборсови сделки сключени с една насрещна страна като процент от нетните активи.
- Рискова премия - разликата между доходността до падеж на корпоративна, общинска или шотечна облигация и държавна облигация със сходни параметри. Компанията анализира нивото на рисковата премия и нейното съответствие с кредитното качество на емитента.
- Инвестиционен кредитен риск - рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един дългов финансов инструмент поради кредитно събитие при емитента на този инструмент. Кредитно събитие включва обявяване в несъстоятелност, неплатежоспособност, промяна в контрола, съществена промяна в капиталовата структура, намаляване на кредитния рейтинг и др. Ръководството управлява този риск като извършва качествен и количествен кредитен анализ на базата на: финансови отчети, капиталова структура, обезпечение и управление и репутация на емитента.

Приложения към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.1. Кредитен риск, продължение

Таблицата по-долу представя качеството на инвестициите като максимална кредитна експозиция, на базата на рейтинги, извлечени приоритетно от Fitch. При липса на рейтинг от тази агенция са ползвани такива от Moody's.

<i>В хиляди лева</i>	2022	2021
Български и чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата		
<i>Рейтинг AAA</i>	3 386	3 069
<i>Рейтинг AA</i>	-	208
Рейтинг A-	676	368
Рейтинг BBB	3 072	5 066
Рейтинг BBB-	2 143	2 812
Рейтинг BBB+	331	-
	9 608	11 523
Корпоративни облигации		
<i>Рейтинг A</i>	66	89
<i>Рейтинг A-</i>	199	186
Рейтинг BBB+	-	57
Рейтинг BBB	84	93
<i>Без рейтинг</i>	42	41
	391	466
Акцини, права и дялове		
<i>Без рейтинг</i>	4 400	5 368
	4 401	5 368
	14 399	17 357

Към 31 декември 2022 г. кредитния риск, свързан с държавния дълг е сравнително нисък. Фондът внимателно управлява този риск през годината и като резултат от това общото качество на портфейла от държавен дълг е добро.

Таблицата по-долу представя балансовата стойност на портфейла от държавен дълг по страни.

31 декември 2022

<i>В хиляди лева</i>	2022	2021
Отчетени по справедлива стойност		
България	1 098	1 349
Германия	2 334	2 076
Испания	676	368
Франция	-	208
Индонезия	398	771
Италия	1 028	1 601
Мексико	622	908
Румъния	1 521	1 904
Хърватия	331	404
САЩ	1 052	993
Унгария	548	941
	9 608	11 523

Приложения към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.1. Кредитен риск, продължение

- *счетоводно третиране* - отчетени по справедлива стойност
- *риск на насрещна страна* - сделките се сключват DvP (доставка срещу плащане, с изключение на сделките с Български държавен дълг) и поради тази причина рискът от насрещната страна е сведен до минимум
- *ликвидност* - емисиите представляват предимно емисии еврооблигации, издадени от съответните страни. Емисиите са качени за търговия на регулирани капиталови пазари. Текущо биват котираны обеми, по-големи от притежаваните, от множество борсови посредници и по тази причина смятаме, че ликвидният риск е нисък
- *влияние на риска от промяна на цената* - според правилата за управление на риска на Фонда, модифицираната дюрация е методът, чрез който се измерва лихвения риск на ценната книга. Основният риск при промяна на пазарната цена на дългов инструмент с фиксиран купон е промяната в пазарните лихвени проценти. Модифицираната дюрация е показател доколко пазарната цена на дадена дългова ценна книга е чувствителна към промяната на пазарните лихвени проценти.

Таблицата по-долу представя матуритетната структура на портфейла от държавен дълг по страни.

31 декември 2022	До 1	От 1 до 3	От 3 месеца	От 1 до 5	Над 5	Общо
<i>В хиляди лева</i>	месец	месеца	до 1 година	години	години	
България	-	19	1	512	566	1 098
Германия	-	-	185	-	2 149	2 334
Испания	-	-	-	676	-	676
Франция	-	-	-	-	-	-
Хърватия	-	-	3	-	328	331
Унгария	-	-	-	-	548	548
Индонезия	-	-	6	-	392	398
Италия	-	-	-	893	135	1 028
Мексико	-	-	14	189	419	622
Румъния	-	14	21	446	1 040	1 521
САЩ	-	4	2	-	1 046	1 052
ОБЩО:	-	37	232	2 716	6 623	9 608

Приложения към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.1. Кредитен риск, продължение

31 декември 2021 В хиляди лева	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Общо
България	-	18	1	-	1 330	1 349
Германия	-	-	1	555	1 520	2 076
Испания	-	-	-	-	368	368
Франция	-	-	1	-	207	208
Хърватия	-	-	3	-	401	404
Унгария	-	-	2	-	939	941
Индонезия	-	3	6	-	762	771
Италия	-	-	1	926	674	1 601
Мексико	-	-	14	210	684	908
Румъния	-	14	21	-	1 869	1 904
САЩ	-	3	-	-	990	993
ОБЩО:	-	38	50	1 691	9 744	11 523

3.2. Пазарен риск

Ръководството на Компанията идентифицира и измерва основните видове пазарен риск, свързани с отделните инструменти в портфейла от ценни книжа на Фонда.

„Лихвен риск“ е рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент поради изменение на нивото на лихвения процент, влияещ върху стойността на този инструмент.

3.2.1. Лихвен риск

Ръководството измерва лихвения риск чрез следните количествени методи:

„Дюрация“ – основна мярка за чувствителността на един инструмент към изменение на нивото на лихвените проценти. Използва се методът на модифицираната дюрация, чрез който да се измери и да се управлява лихвения риск, свързан с всеки инструмент базиран на лихвен процент като облигации, лихвени суанове, фючърси базирани на лихвени проценти и фючърси базирани на облигации.

Таблиците по-долу представят лихвените активи на Фонда към 31 декември 2022 г. и 31 декември 2021 г. по тяхната балансова стойност съгласно лихвените им условия и матуритетната им структура.

31 декември 2022 В хиляди лева	Инструменти с фиксиран лихвен процент						
	Общо	Инструменти с плаващ лихвен процент	До 1 месеца	Между 1 и 3 месеца	Между 3 месеца и 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години
Активи							
Парични средства и парични еквиваленти	1 530	-	1 530	-	-	-	-
Инвестиции	9 999	43	-	38	234	2 850	6 834
Общо	11 529	43	1 530	38	234	2 850	6 834

Приложения към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.2. Пазарен риск, продължение

3.2.1. Лихвен риск продължение

31 декември 2021	Общо	Инструменти с плаващ лихвен процент	Инструменти с фиксиран лихвен процент					
			До 1 месеца	Между 1 и 3 месеца	Между 3 месеца и 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	
<i>В хиляди лева</i>								
Активи								
Парични средства и парични еквиваленти	1 223	-	1 223	-	-	-	-	-
Инвестиции	11 989	41	1	39	51	1 839	10 018	
Общо	13 212	41	1 224	39	51	1 839	10 018	

Чувствителност на нетните активи към промяна на лихвените нива

Чувствителност към промяната на лихвените проценти и нейното отражение в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица, определена чрез метода на модифицираната дюрация е показана в следващата таблица:

<i>В хиляди лева</i>	100 базисни точки промяна в лихвените нива
Към 31 декември 2022	561
Към 31 декември 2021	810

3.2.2. Валутен риск

„Валутен риск“ е рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент деноминираан във валута различна от Лев и Евро поради изменение на курса на обмяна между тази валута и Лев/Евро.

Ръководството измерва валутния риск чрез използване на историческа волатилност на курса на съответната валута към лева или еврото и количественото определяне на експозицията на валутата като процент от нетните активи на съответния пенсионен фонд.

Таблиците по – долу представят експозициите на Фонда по видове валути към 31 декември 2022 г. и 31 декември 2021 г.

Приложения към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.2. Пазарен риск, продължение

3.2.2. Валутен риск, продължение

В хиляди лева

Към 31 декември 2022

Активи	Лева	Евро	Йени	Долари	Общо
Парични средства и парични еквиваленти	75	615	-	840	1 530
Български ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	-	1 098	-	-	1 098
Акции, дялове и права	840	19	-	-	859
Чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	-	7 458	-	1 052	8 510
Корпоративни облигации	-	43	-	-	43
Чуждестранни корпоративни облигации	-	348	-	-	348
Чуждестранни акции, дялове и права	-	1 328	-	2 213	3 541
Деривативни активи, държани с цел управление на риска	-	-	-	1	1
Вземания	-	-	-	5	5
Общо	915	10 909	-	4 111	15 935
Пасиви					
Задължения	4	-	-	-	4
Общо	4	-	-	-	4

В хиляди лева

Към 31 декември 2021

Активи	Лева	Евро	Йени	Долари	Общо
Парични средства и парични еквиваленти	159	886	-	178	1 223
Български ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	-	1 349	-	-	1 349
Акции, дялове и права	855	26	-	-	881
Чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	-	9 181	-	993	10 174
Корпоративни облигации	-	41	-	-	41
Чуждестранни корпоративни облигации	-	425	-	-	425
Чуждестранни акции, дялове и права	-	1 597	112	2 778	4 487
Деривативни активи, държани с цел управление на риска	-	-	2	5	7
Вземания	2	-	-	4	6
Общо	1 016	13 505	114	3 958	18 593
Пасиви					
Задължения	20	-	-	-	20
Общо	20	-	-	-	20

Приложения към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.2. Пазарен риск, продължение

3.2.2. Валутен риск, продължение

Фондът управлява чуждестранната валутната експозиция чрез сключване на форърални договори, чрез които потенциалната загуба от валутна обезценка се компенсира пропорционално от промяната в стойността на форърала. Към 31.12.2022г. откритата (нехеджирана) валутна експозицията (валута извън евро и лев) е в размер на 619 хиляди лева (31.12.2021 г.: 92 хиляди лева). При изменение на валутните курсове с 5% петте активи на фонда биха се изменили с 31 хиляди лева (31.12.2021: 5 хиляди лева).

3.2.3. Ценови риск

„Ценови риск, свързан с инвестиции“ е рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент при неблагоприятни промени на нивата на пазарните цени.

Ръководството измерва ценови риск чрез приложимия за съответния пазар количествен метод от изброените:

- Историческа волатилност измерена чрез стандартно отклонение
- β -коефициента към индексите на съответните пазари

При невъзможност за прилагане на гореописаните два метода, ръководството използва стандартното отклонение на индексите на регулираните пазари, на които се търгуват дадени акции като заместител при цялостния анализ на портфейлите. Стандартното отклонение за 2022 година е 7.68% (2021 г.: 3.13%), което при 95% доверителен интервал не предполага дневни загуби, надвишаващи 127 хиляди лева (2021 г.: 60 хиляди лева). Към 31 декември 2022 г. няма надвишаване на посочените суми.

3.3. Ликвиден риск

„Ликвиден риск“ е рискът от загуби при паложителни продажби на активи при неблагоприятни пазарни условия за посрещане на неочаквано възникнали краткосрочни задължения.

В следващите таблици е представен анализ на активите и пасивите на Фонда, анализирани според остатъчните договорни срокове до падеж:

Остатъчни договорни падежи на активите и пасивите по техните балансови стойности към 31 декември 2022г.

В хиляди лева	От 3						Общо
	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	месеца до 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Без договорен матуритет	
Активи							
Парични средства и парични еквиваленти	1 530	-	-	-	-	-	1 530
Български ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	-	19	1	512	566	-	1 098
Корпоративни облигации	9	-	-	34	-	-	43
Акции, дялове и права	-	-	-	-	-	859	859
Чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	-	18	232	2 205	6 055	-	8 510
Чуждестранни корпоративни облигации	-	1	1	135	211	-	348
Чуждестранни акции, дялове и права	-	-	-	-	-	3 541	3 541
Деривативни активи, държани с цел управление на риска	1	-	-	-	-	-	1
Вземания	5	-	-	-	-	-	5
Общо	1 545	38	234	2 886	6 832	4 400	15 935
Пасиви							
Задължения към ПООД	1	-	-	-	-	-	1
Други задължения	3	-	-	-	-	-	3
Общо	4	-	-	-	-	-	4

Приложения към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.3. Ликвиден риск, продължение

Компанията извършва регулярно анализ на текущата ликвидност на активите и пасивите на Фонда. На база на актюерски изчисления ръководството на Компанията очаква предстоящите плащания към пенсионери в предвидените в Правилника случаи в срок от една година да са в размер на 905 хил. лв., а за периода над 1 година не могат да бъдат направени точни прогнози на предстоящите плащания. В резултат на анализа към 31.12.2022 г. задълженията към Компанията се погасяват в рамките на един месец.

Последните от икономическите, пазарните и геополитическите сътресения (войната Украйна-Русия) оказаха отрицателно влияние върху резултатите от дейността и финансовото състояние на Фонда.

В тази връзка Ръководството на Компанията сочи, че независимо от сегашната несигурност, неговият стабилен отчет за финансовото състояние, включително значителните парични авоари, в комбинация с действията, които са предприети към днешна дата, гарантират че то е способно да продължи през предизвикателствата, предизвикани от отражението на икономическите, пазарните и геополитическите сътресения (войната Украйна-Русия).

Фондът няма преки експозиции (напр. сделки, инвестиции) към емитенти и други контрагенти от тези държави. Ефектите от горните събития могат да окажат влияние върху цялостните макроекономически условия в страната и в Европа, и в по-дългосрочен план, върху паричните потоци, доходността от инвестиции и рентабилността.

Остатъчни договорни надежи на активите и пасивите по техните балансови стойности към 31 декември 2021 г.

В хиляди лева	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца			Над 5 години	Без договорен матуритет	Общо
			до 1 година	От 1 до 5 години	до 1 година			
Активи								
Парични средства и парични еквиваленти	1 223	-	-	-	-	-	-	1 223
Български ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	-	18	1	-	1 330	-	-	1 349
Корпоративни облигации	1	-	-	40	-	-	-	41
Акции, дялове и права	-	-	-	-	-	-	881	881
Чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	-	20	49	1 690	8 415	-	-	10 174
Чуждестранни корпоративни облигации	-	1	1	150	273	-	-	425
Чуждестранни акции, дялове и права	-	-	-	-	-	-	4 487	4 487
Деривативни активи, държани с цел управление на риска	7	-	-	-	-	-	-	7
Вземания	6	-	-	-	-	-	-	6
Общо	1 237	39	51	1 880	10 018	5 368	18 593	
Пасиви								
Задължения към ПООД	20	-	-	-	-	-	-	20
Общо	20	-	-	-	-	-	-	20

Приложения към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.4. Законов риск

„Законов риск“ – включва всички рискове за портфейла, свързани с промени в КСО и други нормативни актове, регулиращи инвестиционната дейност на Фонда. Подобни промени могат да доведат до загуба на пазарна стойност при привеждането на портфейла в регулация.

Ръководството наблюдава законовия риск чрез отчитане на вероятността за промени в нормативната база и разглеждане на алокацията на инвестициите спрямо тези ограничения.

3.5. Политически риск

„Политически риск“ – произтича от появата на сътресения в политическото положение, водещи до влошаване на нормалното функциониране на държавните органи и институции. Той се изразява в предприемането от страна на официалните власти на мерки и инициативи, които могат да доведат до влошаване на пазарните и инвестиционни условия, при които Фондът осъществява своята дейност.

Ръководството наблюдава политическия риск чрез присъдения кредитен рейтинг на държавата-емитент, съответно на държавата по седалище на емитента/контрагента, както и наблюдение на политическата обстановка държавата-емитент, съответно на държавата по седалище на емитента/контрагента.

3.6. Риск от концентрация

„Риск от концентрация“ е рискът от загуби поради неправилна диверсификация на експозиции към един емитент, група свързани лица, към един и същ икономически отрасъл или географска област. Фондът следва съществуващите регулации, касаещи инвестиционната дейност на пенсионните фондове в България, и диверсифицира инвестиционния портфейл по всеки един от споменатите по-горе компоненти.

Измерването на риска от концентрация се осъществява от Ръководството, чрез количествено определяне на експозицията към всеки емитент (група свързани лица) като процент от нетните активи.

Експозициите към инвестиции, надвишаващи 5% от нетните активи на ДПФС са ДЦК на Република България, Германия, Румъния, Италия и САЩ. (31.12.2021 г.: Република България, Германия, Румъния и Италия).

Таблиците по-долу представят концентрацията по географски региони на акции, дялове и права към 31 декември 2022 г. и 31 декември 2021 г.:

В хиляди лева	Към 31 декември 2022				
	България	Европа	Япония	САЩ	Общо
Индексни фондове (ETF)	-	754	-	1 138	1 892
ДСИЦ	190	-	-	-	190
Акции	650	567	-	1 075	2 292
Дялове	19	-	-	-	19
ДФФ	-	7	-	-	7
Общо акции, дялове и права	859	1 328	-	2 213	4 400

Приложения към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.6. Риск от концентрация, продължение

В хиляди лева				Към 31 декември 2021	
	България	Европа	Япония	САЩ	Общо
Индексни фондове (ETF)	-	810	592	2 308	3 710
АДСИЦ	186	-	-	-	186
Акции	669	307	-	470	1 146
Дялове	26	-	-	-	26
Общо акции, дялове и права	881	1 117	592	2 778	5 368

3.7. Влияние върху дейността и финансовото състояние на Фонда

Основните изходящи парични потоци са и ще продължават да бъдат основно плащания към осигурени лица при настъпване на осигурителен случай. Фондът притежава достатъчно парични средства и високоликвидни финансови активи, които да гарантират нормалното му функциониране.

Развитието на финансовите пазари продължава да е във фокуса на наблюдение от страна на ръководството на Компанията и то продължава текущо да следи за поява на инвестиционни и други рискове и респективно за ефекта им върху дейността и финансовите резултати на управляваните от нея фондове.

4. Използване на счетоводни преценки и предположения

Действащо предприятие

Фондът е изготвил своя финансов отчет за годината, приключваща на 31 декември 2022 г., въз основа на предположението, че Фондът е действащо предприятие, което предполага продължаване на настоящата стопанска дейност и реализиране на активите и уреждане на пасивите в нормалния ход на неговата дейност. Бъдещите финансови резултати на Фонда зависят от по-широката икономическа среда, в която той осъществява дейността си.

Приложения към финансовия отчет

4. Използване на счетоводни преценки и предположения, продължение

Оценка на финансовите инструменти

Фондът определя справедливата стойност на финансовите инструменти, използвайки следната йерархия, която отразява значимостта на факторите използвани за определяне на справедлива стойност:

- Ниво 1 - входящите данни на ниво 1 са котираните (некоригирани) цени на инструменти на активните пазари за идентични финансови инструменти;
- Ниво 2 - входящите данни на ниво 2 са входящи данни за даден актив или пасив, различни от котираните цени, включени в ниво 1, които пряко или косвено са достъпни за наблюдение. Тази категория включва инструменти, оценявани използвайки: котиран цени на подобни активи или пасиви на активни пазари; котиран цени на идентични или подобни активи или пасиви на пазари, които не се считат за активни; други техники за оценяване, където всички значими входящи данни са пряко или косвено достъпни за наблюдение, използвайки пазарни данни;
- Ниво 3 - входящите данни на ниво 3 са ненаблюдаеми входящи данни за даден актив или пасив. Тази категория включва всички инструменти, при които техниката за оценяване не включва наблюдаеми входящи данни и ненаблюдаемите входящи данни имат значителен ефект върху оценката на инструмента. Тази категория включва инструменти, които се оценяват на базата на котиран цени на подобни инструменти, където значителни ненаблюдаеми корекции или предположения се изискват за да отразят разликите между инструментите;

Техники за оценяване и значими ненаблюдаеми входящи данни

Следната таблица представя техниките за оценяване, използвани при оценяването на справедливите стойности на Ниво 3, както и използваните значими ненаблюдаеми входящи данни:

Към 31 декември 2022 Фондът няма финансови инструменти оценявани по справедлива стойност, Ниво 3.

Вид на финансовия инструмент	Справедлива стойност на 31.12.2022	Техника за оценяване	Значими ненаблюдаеми входящи данни	Взаимовръзка между ключови ненаблюдаеми входящи данни и справедлива стойност
Акции	32	Метод на дисконтираните парични потоци	Дисконтов процент, коригиран за риска над безрисковия лихвен процент и очаквания темп на растеж	Увеличаване (намаляване) на очаквания ръст с 1% би довело до увеличаване (намаляване) на стойността с 11 хил. лв. Увеличаване (намаляване) на дисконтовия фактор от 1% би довело до намаляване (увеличаване) на стойността с 6 хил. лв.. Увеличаване (намаляване) на нетния марж с 1% би довело до увеличаване (намаляване) с 4 хил. лв..

Към 31 декември 2021 Фондът няма финансови инструменти оценявани по справедлива стойност, Ниво 3.

Вид на финансовия инструмент	Справедлива стойност на 31.12.2021	Техника за оценяване	Значими ненаблюдаеми входящи данни	Взаимовръзка между ключови ненаблюдаеми входящи данни и справедлива стойност
Акции	152	Метод на дисконтираните парични потоци	Дисконтов процент, коригиран за риска над безрисковия лихвен процент и очаквания темп на растеж	Увеличаване (намаляване) на очаквания ръст с 1% би довело до увеличаване (намаляване) на стойността с 53 хил. лв. (0.28% от нетните активи на фонда). Увеличаване (намаляване) на дисконтовия фактор от 1% би довело до намаляване (увеличаване) на стойността с 30 хил. лв.. Увеличаване (намаляване) на нетния марж с 1% би довело до увеличаване (намаляване) с 37 хил. лв..

Приложения към финансовия отчет

4. Използване на счетоводни преценки и предположения, продължение

Справедливи стойности от Ниво 3

Равнение на справедливите стойности от Ниво 3

Следната таблица представя равнение на движението от началното салдо до крайното салдо на справедливите стойности от Ниво 3.

<i>В хиляди лева</i>	Капиталови ценни книжа
Салдо на 1 януари 2022	152
Печалби, включени в отчета за промени в нетните активи на разположение на осигурените лица	1
Покупки	-
Продадени и падежирали	-
Изходящи трансфери от Ниво 3	(149)
Входящи трансфери към Ниво 3	28
Салдо на 31 декември 2022	32
<i>В хиляди лева</i>	Капиталови ценни книжа
Салдо на 1 януари 2021	6
Печалби, включени в отчета за промени в нетните активи на разположение на осигурените лица	(3)
Покупки	-
Продадени и падежирали	-
Изходящи трансфери от Ниво 3	(2)
Входящи трансфери към Ниво 3	151
Салдо на 31 декември 2021	152

Приложения към финансовия отчет

4. Използване на счетоводни преценки и предположения, продължение

Таблиците по-долу показват балансовите и справедливите стойности на инвестициите и финансовите активи, включително пивата им в йерархията на справедливите стойности. Не е включена информация за справедливите стойности, на финансови активи, различни от тези оценявани по справедлива стойност, ако балансовата стойност е разумно приближение на справедливата стойност.

В хил. лева	Прил.	Балансова стойност			Справедлива стойност			
		справедлива стойност	По		Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
			Засми и вземания	Други фин-ви активи				
Инвестиции по справедлива стойност								
Акции, дялове и права	6	859	-	-	827	-	32	859
Чуждестранни акции, дялове и права	6	3 541	-	-	3 541	-	-	3 541
Български ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	6	1 098	-	-	1 098	-	-	1 098
Чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	6	8 510	-	-	8 510	-	-	8 510
Корпоративни облигации	6	43	-	-	43	-	-	43
Чуждестранни корпоративни облигации	6	348	-	-	348	-	-	348
Деривативни активи, държани с цел управление на риска	6.1.1	1	-	-	-	1	-	1
		14 400	-	-	14 367	1	32	14 400

Ръководството на компанията счита, че балансовата стойност на вземания, банкови депозити, нарични средства и скиваленги, както и задължения с приблизително равна на справедливата им стойност поради техния краткосрочен характер.

Приложения към финансовия отчет

4. Използване на счетоводни преценки и предположения, продължение

31 декември 2021		Балансова стойност			Справедлива стойност			
		По справедлива стойност	Засми и вземания	Аруги фин-ви активи	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
В хил. лева	Прил.	По справедлива стойност	Засми и вземания	Аруги фин-ви активи	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
Инвестиции по справедлива стойност								
Акции, дялове и прана	6	881	-	-	729	-	152	881
Чуждестранни акции, дялове и прана	6	4 487	-	-	4 487	-	-	4 487
Български ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	6	1 349	-	-	1 349	-	-	1 349
Чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	6	10 174	-	-	10 174	-	-	10 174
Корпоративни облигации	6	41	-	-	-	41	-	41
Чуждестранни корпоративни облигации	6	425	-	-	425	-	-	425
Деривативни активи, държани с цел управление на риска	6.1.1	7	-	-	-	7	-	7
		17 364	-	-	17 164	48	152	17 364

Приложения към финансовия отчет

5. Парични средства и парични еквиваленти

В хиляди лева	2022	2021
Парични средства по разплащателни сметки в банки:	1 530	1 223
	1 530	1 223

Наличните към 31.12.2022 г. парични средства по текущи сметки на дружеството са основно в банки с добра репутация и стабилна ликвидност, и кредитен рейтинг по Fitch BVB+ (2021г.: Fitch BVB+).

6. Инвестиции по справедлива стойност

В хиляди лева	2022	2021
Акции, дялове и права	859	881
Български ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	1 098	1 349
Корпоративни облигации	43	41
Чуждестранни акции, права и дялове	3 541	4 487
Чуждестранни корпоративни облигации	348	425
Чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	8 510	10 174
	14 399	17 357

6.1. Деривативни финансови инструменти по справедлива стойност, държани с цел управление на риска

Към 31 декември 2022 г. Фондът има отворена сделка с деривативен финансов инструмент, който включва валутен форуърд за продажба на щатски долари (31.12.2021 г. валутен форуърд за продажба на щатски долари, валутен форуърд за продажба на японски йени). Целта е намаляване на риска от промяна на валутния курс, свързан с управлението на притежаваните от Фонда финансови активи. Сделката с деривативен финансов инструмент не отговаря на изискванията за отчитане на хеджиране и е отчетен по справедлива стойност в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица. Сделката е краткосрочна и има следните параметри:

31 декември 2022	Валута	Падеж	Номинална стойност в оригинална валута
Валутен форуърд	Щатски долар	23.01.2023г	1 900 000.00
31 декември 2021	Валута	Падеж	Номинална стойност в оригинална валута
Валутен форуърд	Щатски долар	24.01.2022	2 230 000.00
Валутен форуърд	Японска йена	24.01.2022	7 300 000.00

Реализираните през 2022 г. загуби от деривативни финансови инструменти, отчетани по справедлива стойност, са в размер на 369 хил. лв. (2021 г. загуба в размер на 281 хил. лв.). Съответно реализираните печалби, от оценка на активи, чиито валутен риск е управляван, през 2022 г. са в размер на 367 хил. лв. (2021 г.: печалби в размер на 282 хил. лв.)

6.1.1. Деривативни активи по справедлива стойност, държани с цел управление на риска

В хиляди лева	2022	2021
- валутни деривативни финансови инструменти	1	7
	1	7

Приложения към финансовия отчет

7. Вземания

В хиляди лева	2022	2021
Вземания за дивиденди	5	4
Други вземания свързани с инвестиции (нетно), в т.ч.:	-	-
- Вземания за главници, брутен размер	132	124
- Вземания за лихви, брутен размер	(4)	4
- Обезценка на вземания за лихви и главници	(136)	(128)
Други текущи вземания	-	2
	5	6

Към датата на съставяне на финансовия отчет са налице емитенти, които са регистрирали просрочие по дължими лихви и/или главници, водещи до предсрочна изискуемост на емисията.

Таблицата предоставя информация за начислените обезценки към края на отчетния период – данни за емисия, процент за извършената обезценка и стойност.

31 декември 2022

В хиляди лева		Вземе преди обезценка към 31 декември 2022	Начислена обезценка през 2022 г.	Общо обезценка към 31 декември 2022	Нетно вземе към 31 декември 2022	% Обезценка
Емитент	ISIN					
Northern Lights Bulgaria	XS0834163601	136	-	136	-	100.00%

31 декември 2021

В хиляди лева		Вземе преди обезценка към 31 декември 2021	Начислена обезценка през 2021 г.	Общо обезценка към 31 декември 2021	нетно вземе към 31 декември 2021	% Обезценка
Емитент	ISIN					
Northern Lights Bulgaria	XS0834163601	128	-	128	-	100.00%

8. Задължения

Краткосрочните задължения включват задължения за начислени такси и удържки към Компанията, които се уреждат ежемесечно между фонда и Компанията.

В хиляди лева	2022	2021
Задължения към ПООК „ДСК – РОДИНА” АД	1	20
- за удържки от осигурителни вноски	1	1
- за инвестиционна такса	-	19
Данъчни задължения	3	-
	4	20

9. Начислени такси и удържки за пенсионноосигурителната компания

В хиляди лева	2022	2021
Такси и удържки		
Удържки от осигурителни вноски	7	25
Встъпителна такса	2	3
Инвестиционна такса	-	91
	9	119

Приложения към финансовия отчет

10. Изплатени средства на осигурени лица

<i>В хиляди лева</i>	2022	2021
Еднократно или разсрочено изплатени средства към осигурени лица, придобили право на пенсия	635	1 511
Изтеглени средства от осигурени лица	87	10
Изплатени средства на наследници на осигурени лица и пенсионери	34	39
Пенсии	-	22
	756	1 582

11. Нетни приходи от лихви

<i>В хиляди лева</i>	2022	2021
Български ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	26	26
Чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	112	108
Корпоративни облигации	1	1
Чуждестранни корпоративни облигации	6	5
Парични средства в разплащателни сметки в банки	4	-
	149	140

12. Нетни (загуби)/печалби от оценка на инвестиции по справедлива стойност

<i>В хиляди лева</i>	2022	2021
Акции, дялове и права	5	230
Чуждестранни акции, дялове и права	(933)	792
Български ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	(251)	(54)
Чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	(1 498)	(223)
Корпоративни облигации	1	4
Чуждестранни корпоративни облигации	(77)	(9)
Деривативни финансови инструменти	(369)	(281)
	(3 122)	459

13. Оповестяване на свързани лица

За ДПФПС "ДСК – Родина" свързани лица са НОК "ДСК – Родина" АД, „Банка ДСК“ ЕАД като нейн основен акционер, ОТП Банк като мажоритарен акционер в капитала на „Банка ДСК“ ЕАД, както и всички дружества, които са част от финансовата група на „Банка ДСК“ ЕАД и ОТП Банк.

Сделки с НОК „ДСК – Родина“ АД се състоят от такси и удържки, регламентирани съгласно КСО и Правилника за дейността на Фонда, като те са разглеждани по – подробно в приложение 9, а задълженията на Фонда към Компанията са оповестени в приложение 8. Задълженията на Фонда към Компанията се уреждат в кратки срокове в зависимост от периодите на възникването им.

През 2022 г., респ. 2021 г., ДПФПС „ДСК – Родина“ не е осъществявал сделки със свързани лица извън таксите и удържките, оповестени по-горе.

14. Данъчно облагане

Приходите на Фонда не се облагат с данък по реда на Закона за корпоративното подоходно облагане.

Приходите от инвестиране на активите на фонда, разпределени по индивидуалните партии на осигурените лица, не се облагат с данък по смисъла на Закона данъци върху доходите на физическите лица. Услугите по допълнителното доброволно пенсионно осигуряване не се облагат по реда на Закона за данък върху добавената стойност.

Приложения към финансовия отчет

15. Събития след датата на отчета

Съгласно взето решение на Надзорния съвет на ПООК „ДСК-Родина“ АД от 22.12.2022 г., са извършени промени в състава на Управителния съвет на ПООК „ДСК-Родина“ АД, като считано от 01.01.2023 г. Румяна Боянова Сотирова и Диана Дечева Минтева са освободени като членове на Управителния съвет на ПООК „ДСК-Родина“ АД. Решението за промяна на състава на Управителния съвет на ПООК „ДСК-Родина“ е вписано в Търговския регистър на 09.01.2023 г.

Реализираната доходност към датата на одобрение на отчета показва несъществено увеличение спрямо нейния размер към 31 декември 2022 г.

Освен описаното по-горе, няма други събития след датата на отчетния период, изискващи корекции или оповестяване във финансовия отчет на Фонда.